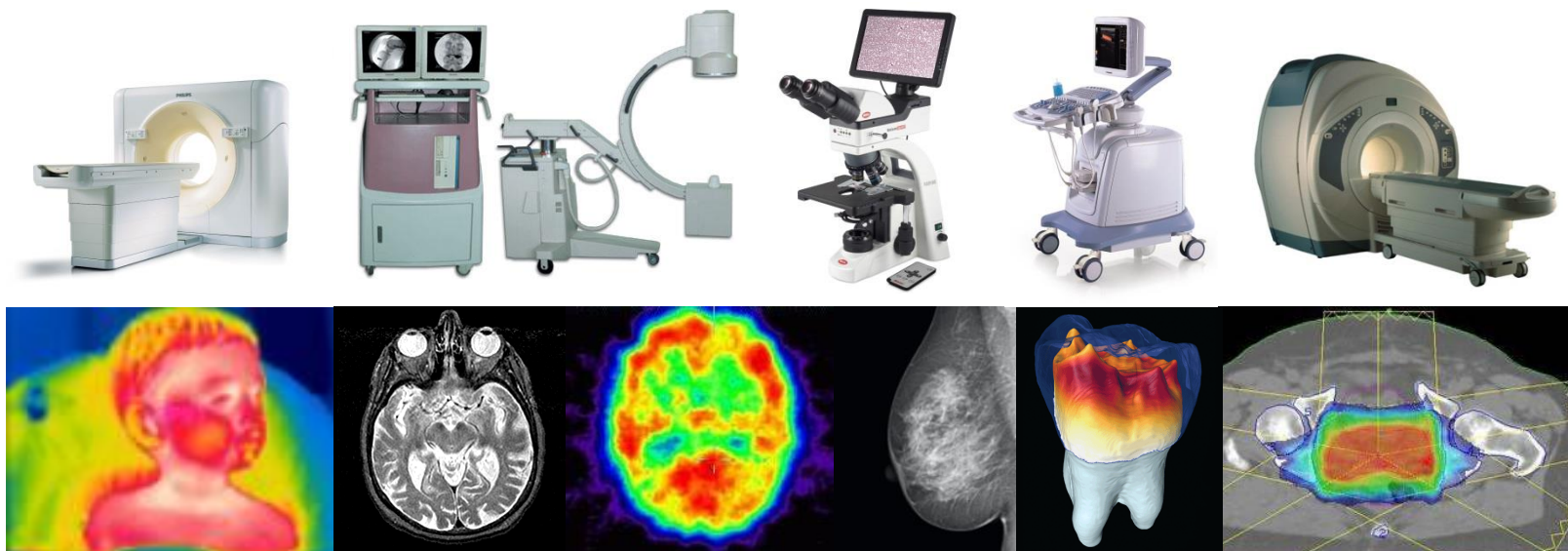

12. Rekonstrukcija slik

Biomedicinske slikovne tehnologije

Biomedicinske slikovne tehnologije

prof. dr. Boštjan Likar, doc. dr. Miran Bürmen, as. dr. Žiga Špiclin

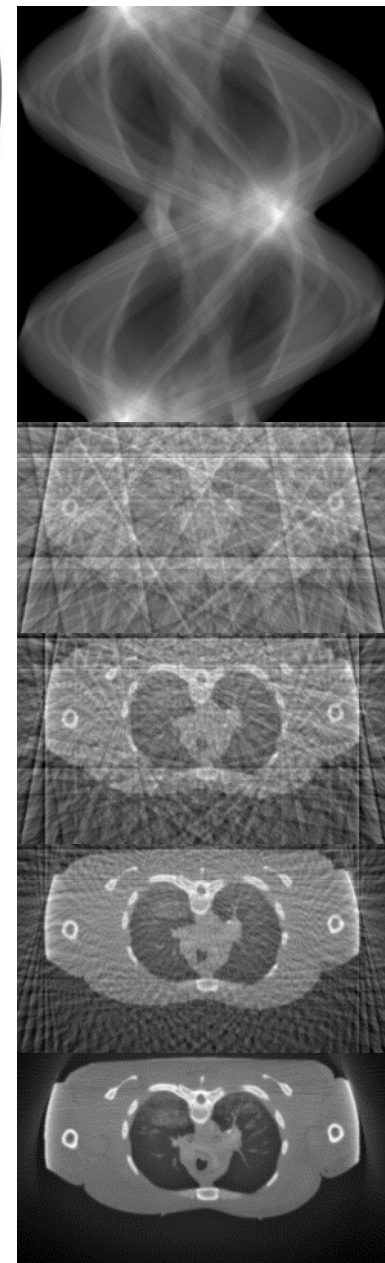
1. letnik 2. stopnje

Elektrotehnika – Biomedicinska tehnika

Pregled vsebine

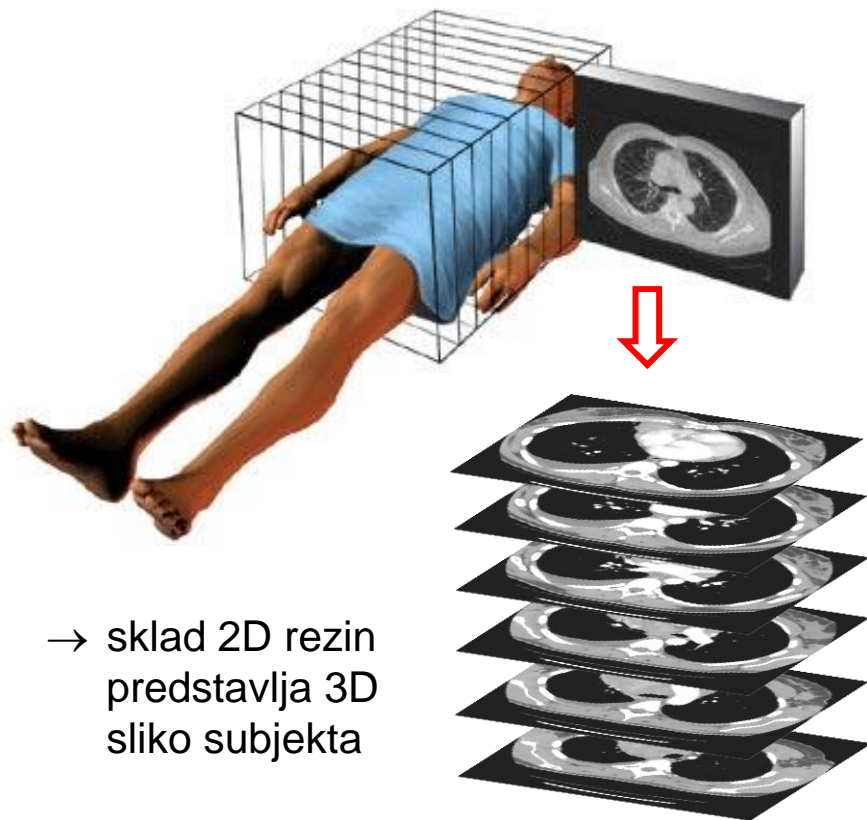
- Tomografsko slikanje
- Načini zajema in rekonstrukcije slik
- Analitična rekonstrukcija
  - Projekcija in sinogram
  - Povratna projekcija
  - Filtrirane povratne projekcije (CBP)
  - Teorem o projekcijski rezini
- Iterativna rekonstrukcija
  - Algebraična rekonstrukcija (ART)
  - Verjetnostna rekonstrukcija (EM in OSEM)

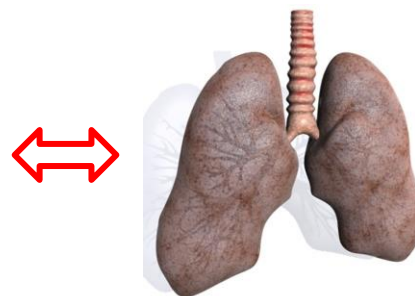
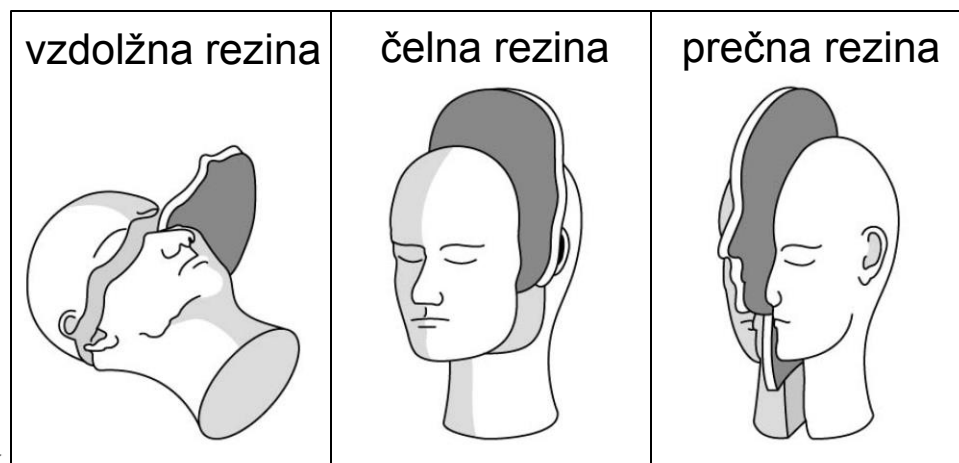
Tomografsko slikanje

- **Slikanje po rezinah:** beseda tomografija izvira iz grških besed *tomo* (rezina) in *graphos* (slika)

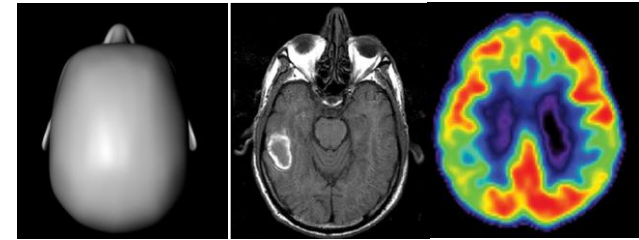

→ sklad 2D rezin
predstavlja 3D
sliko subjekta

→ 3D zapis omogoča
direktno interpretacijo
slikovne informacije

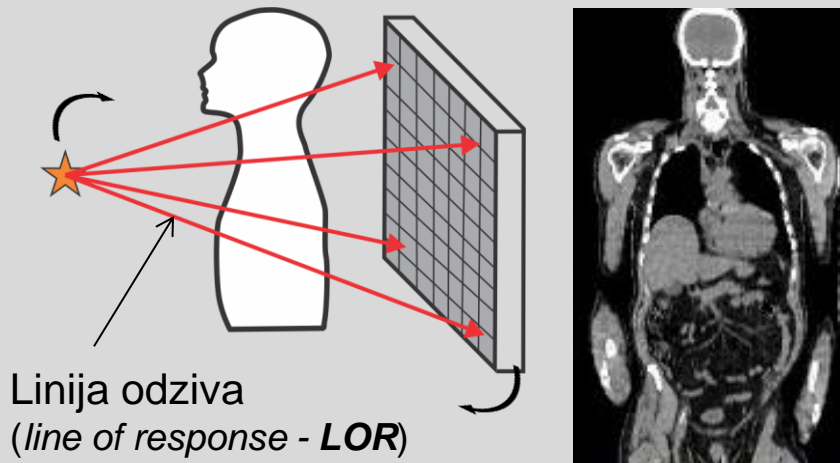
Transmisijska in emisijska tomografija

➤ Matematični principi rekonstrukcije so enaki za različne slikovne tehnike

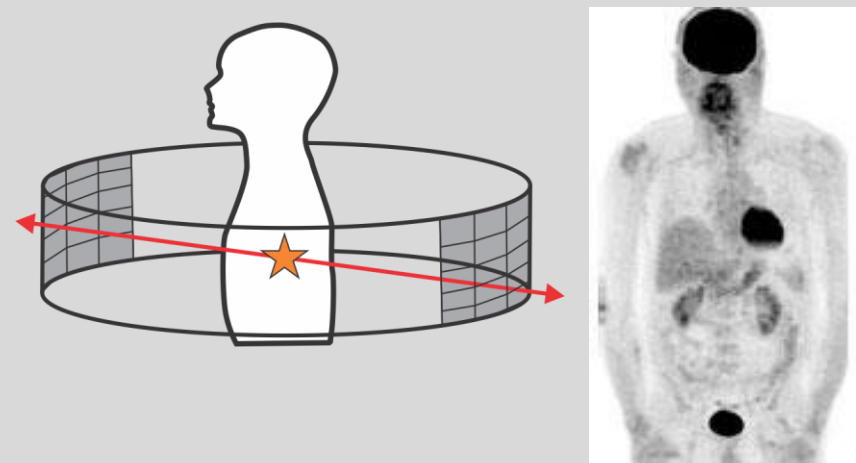
• Transmisija (CT)

→ želimo rekonstruirati sliko linearnega atenuacijskega koeficienta tkiv

• Emisija (SPECT, PET)

→ želimo rekonstruirati sliko aktivnosti in porazdelitve radiofarmaka v telesu

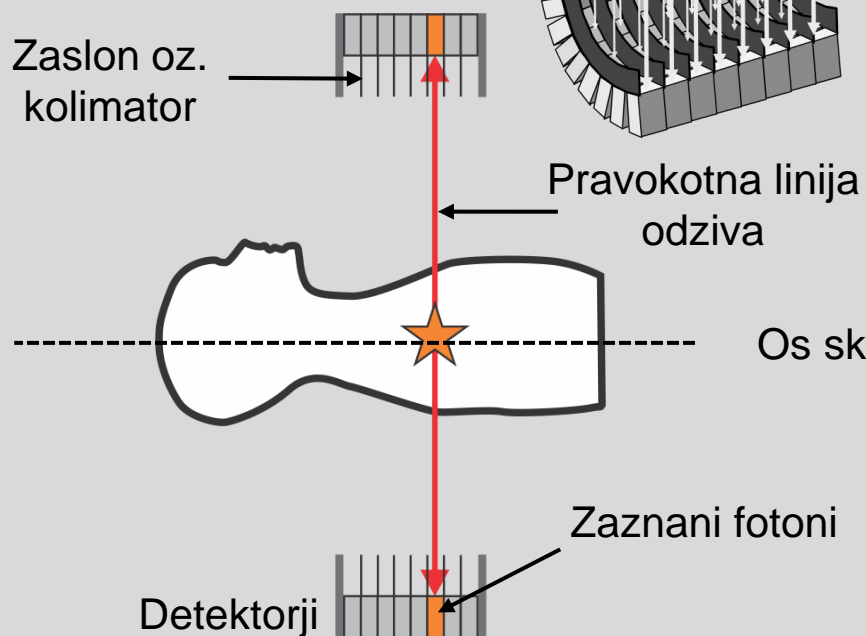

Način zajema podatkov

• 2D zajem

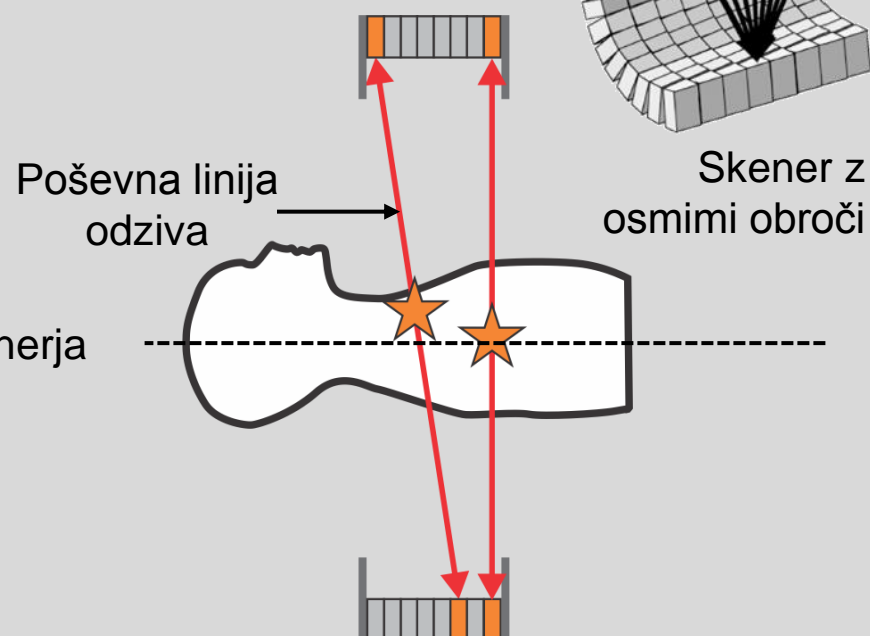
→ zaslon zaustavi poševno vpadajoče fotone

→ manjša občutljivost skenerja
→ enostavna rekonstrukcija

• 3D zajem

→ naključni in sipani fotoni vnašajo lažne odzive

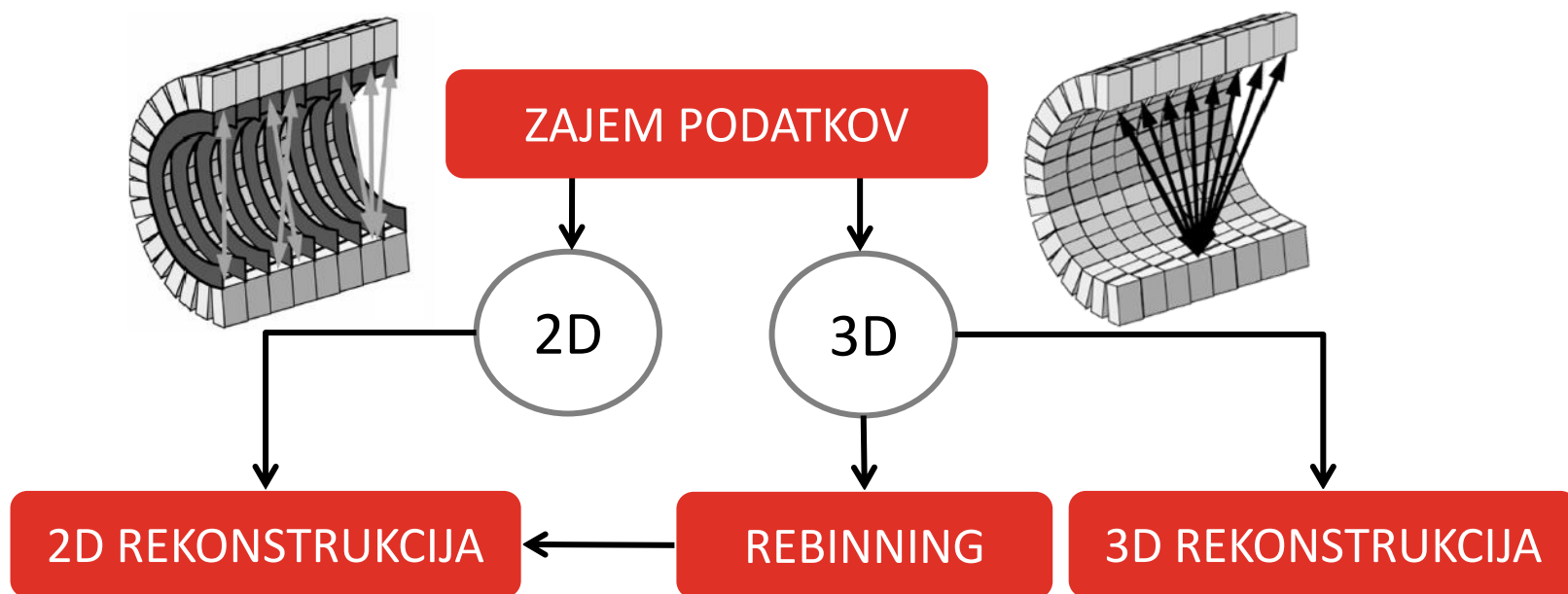

→ višja občutljivost skenerja
→ zahtevnejša rekonstrukcija

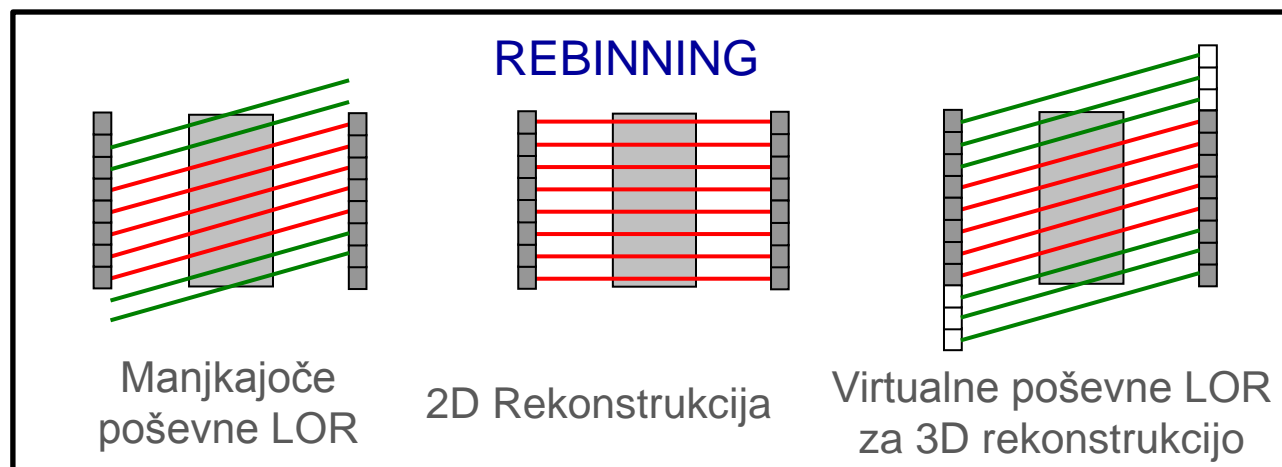

Načini rekonstrukcije slik

- prerazporeditev 3D linij odziva (*rebinning*) v povezavi z 2D rekonstrukcijo ohranja občutljivost sistema
- čas rekonstrukcije pa je krajši v primerjavi z dejansko 3D rekonstrukcijo

Postopki rekonstrukcije slik

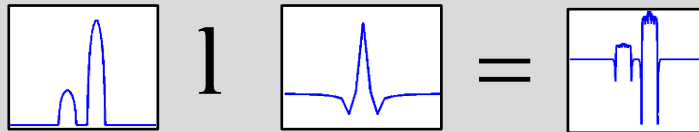
ANALITIČNI

FBP, BPF, Gridding

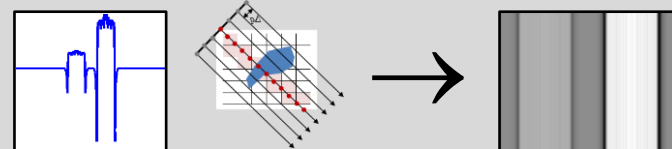
2D rekonstrukcija v orehovi lupini:

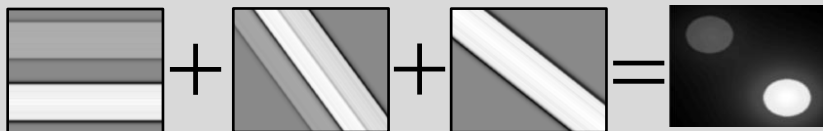
1. Filtriranje 1D projekcij

2. Povratna projekcija v prostor slike

3. Vsota povratnih projekcij → slika

- enostavna in računsko nezahtevna
- le za sisteme z obročem detektorjev
- črtasti artefakti pri omejenem št. projekcij

ITERATIVNI

ALGEBRAIČNI

ART, MART, SMART

STATISTIČNI

UTEŽENI NAJM. KVADR.

CG, CD, ISRA

VERJETNOSTNI

EM, OSEM, CG

- kompleksni in računsko zelo zahtevni
- za poljubne geometrijske detektorjev
- lahko modeliramo lastnosti zajema

Analitična rekonstrukcija

➤ Kratka zgodovina:

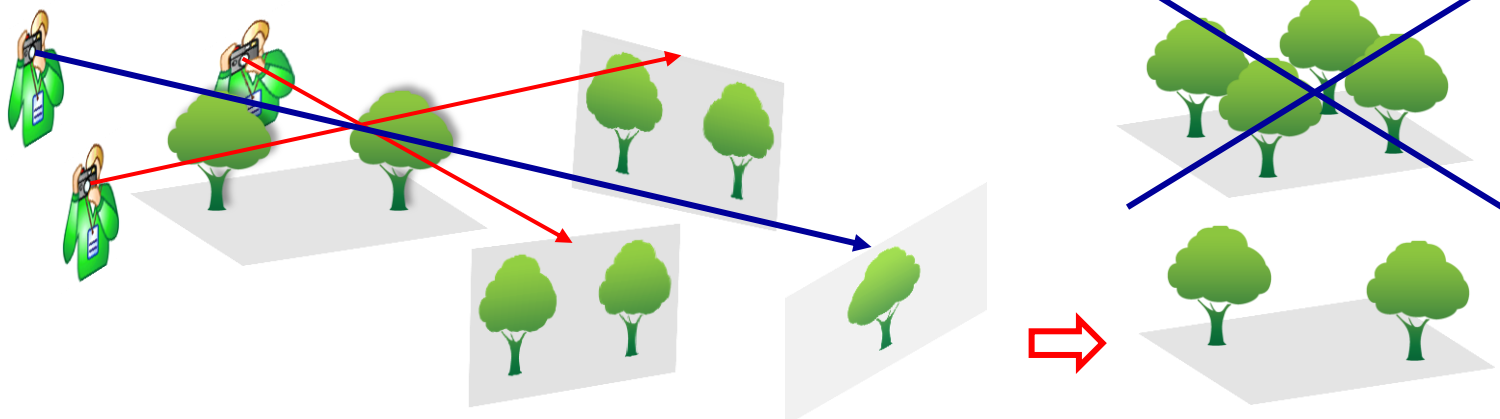
- **1917:** J.Radon predlaga matematično rešitev problema rekonstrukcije slike iz množice projekcij
→ **direktna in inverzna Radonova preslikava**
- **1963:** A.M.Cormack uporabi Radonovo preslikavo za rekonstrukcijo radiografskih slik

J. Radon

➤ Rekonstrukcija iz projekcij

- osnovna ideja:

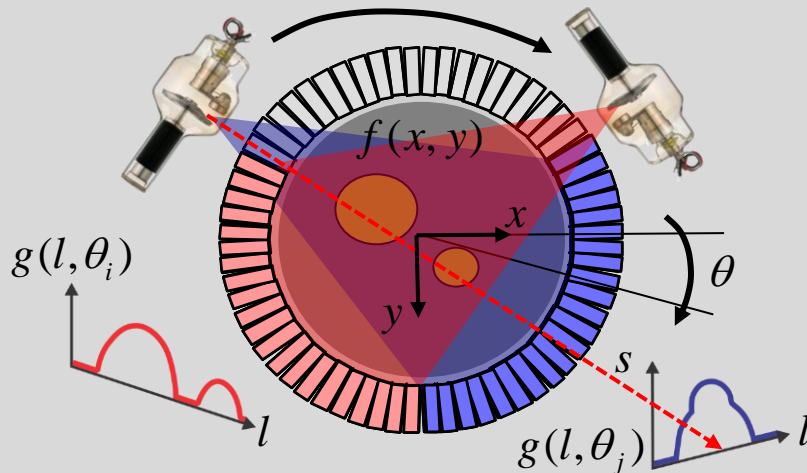

Projekcija pri transmiji in emisiji

- Mnogi medicinski slikovni sistemi zajemajo integralne meritve vzdolž linij odziva, ki tvorijo projekcije

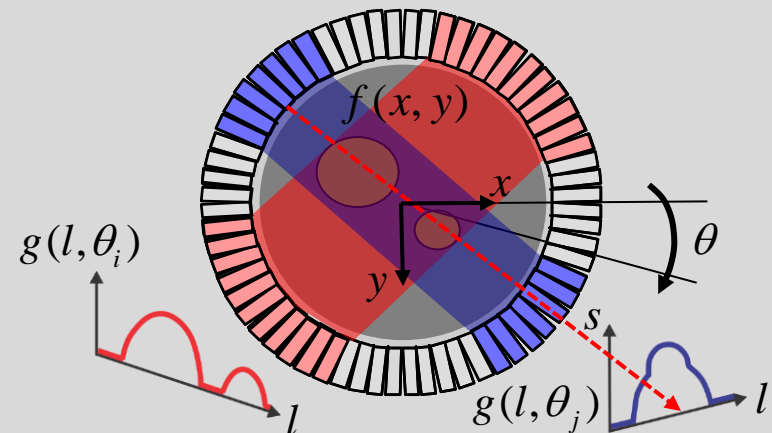
• Transmisija (CT)

- merimo intenziteto X žarkov, ki zavisi od integrala atenuacije tkiv vzdolž linije odziva

• Emisija (PET)

- merimo integralno število oddanih parov γ fotonov na liniji odziva

- Projekcija je običajno stožčasta (*fanbeam*) ali pravokotna
→ pravokotne projekcije lahko pretvorimo v stožčaste in obratno

Matematični model projekcije

- Integral vzdolž linije odziva:

$$L(l, \theta) = \{ (x, y) \mid x \cos \theta + y \sin \theta = l \}$$

z zasukanimi koordinatami (l, s)

$$x(s) = l \cos \theta - s \sin \theta$$

$$y(s) = l \sin \theta + s \cos \theta$$

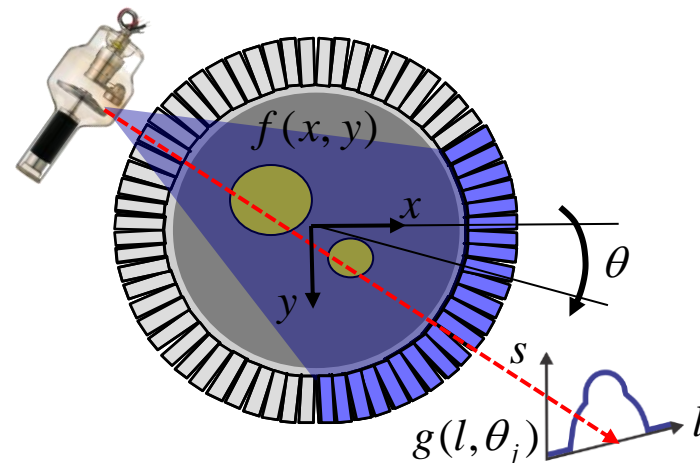
- Enačba, ki opisuje nastanek projekcije

$$g(l, \theta) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x(s), y(s)) ds$$

→ za poljuben kot θ imenujemo $g(l, \theta)$ radiografska ali Radonova preslikava slike $f(x, y)$

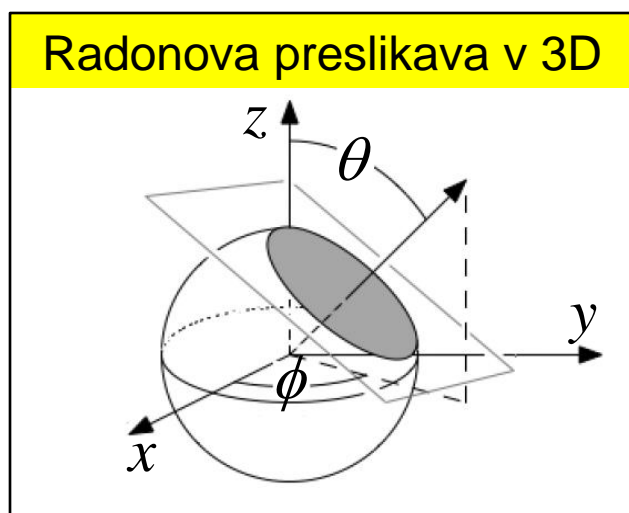
- Projekcije lahko analitično zapišemo kot 2D integral v x - y ravnini z uporabo 1D delta funkcije

$$g(l, \theta) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) \delta(x \cos \theta + y \sin \theta - l) dx dy$$

Radonova in radiografska preslikava

- **Radonova preslikava:** za n -dimenzionalni objekt je Radonova preslikava integral preko množice vseh $k=n-1$ dimenzionalnih hiperravnin, ki potekajo skozi objekt
  - za $n=2$, $k=1$ so hiperravnine linijski integrali
  - za $n=3$, $k=2$ so hiperravnine 2D ravnine
- **Radiografska preslikava:** za n -dimenzionalni objekt predstavlja vse $k=1$ dimenzionalne hiperravnine oz. linijske integrale, ki potekajo skozi objekt
  - v 2D sta Radonova in radiografska preslikavi enakovredni, v višjih dimenzijah pa ne nujno

Dimenzija prostora, v katerem je objekt

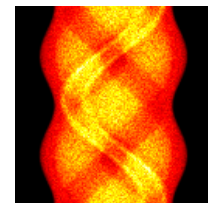
2	3	4	5	...	n
1	2	3	4	...	n-1
	1	2	3	...	n-2
		1	2	...	n-3
			1	...	...
				...	...
					1

Območje možnih k za vsako dimenzijo n

Radonove preslikave

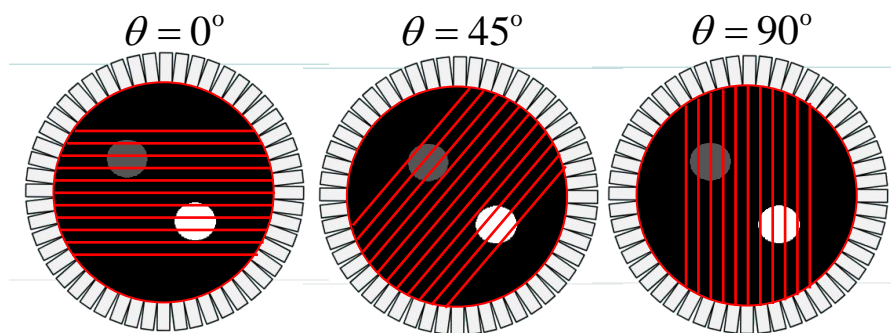
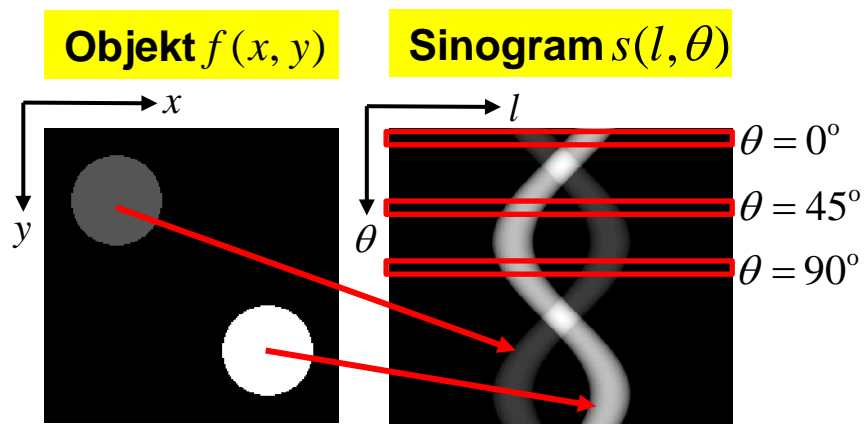
Radiografske preslikave

Sinogram 2D slike

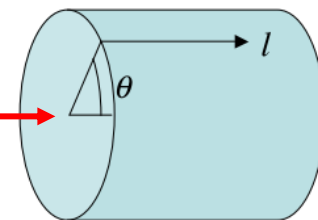

- Množico projekcij 2D slike $g(l, \theta)$ lahko predstavimo kot 2D sliko oz. sinogram $s(l, \theta)$

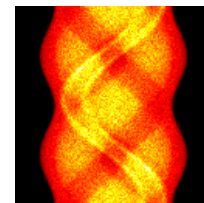
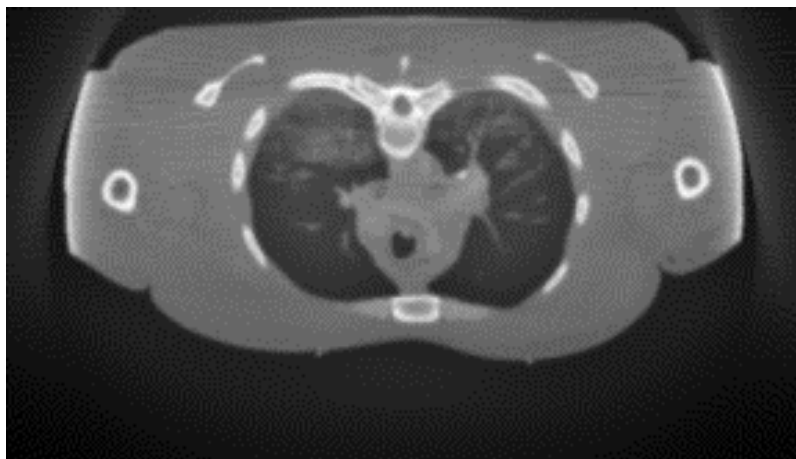
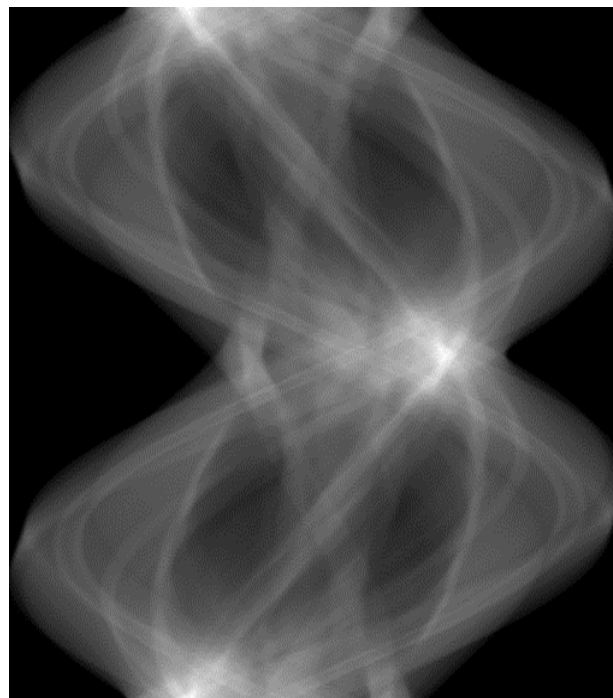
→ vrstica v sinogramu predstavlja projekcijo oz. integralne meritve vzdolž vzporednih linij odziva za določen kot θ

- točka na objektu se preslika v sinusno krivuljo v sinogramu
 → iz sinograma lahko rekonstruiramo sliko $f(x, y)$
 → $g(l, \theta)$ predstavlja vrednosti na površini cilindra
 → velja simetrija $g(l, \theta) = g(-l, \theta + \pi)$

Realna slika in sinogram

 $f(x, y)$ $s(l, \theta)$

- Sinogram je superpozicija sinusnih krivulj!
→ svetle točke v sliki se preslikajo v svetle sinusne krivulje in nasprotno

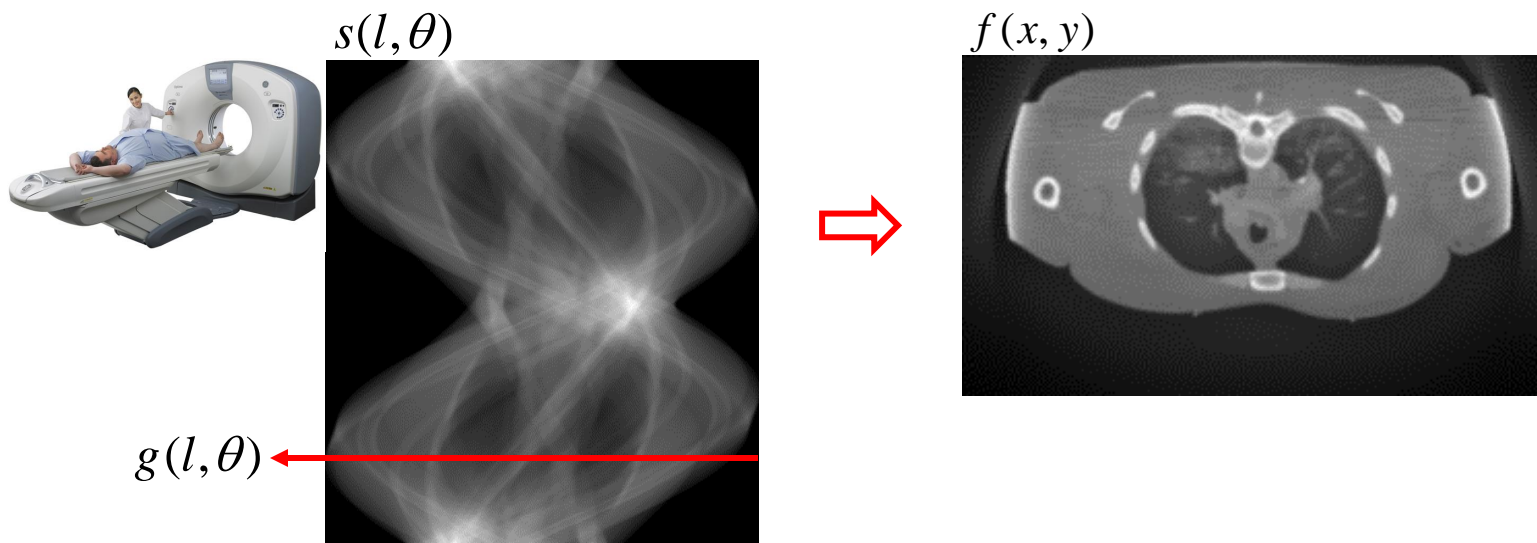
Rekonstrukcija: inverzni problem

- S slikovnim sistemom zajamemo projekcije, ki jih združimo v sinogram

$$g(l, \theta) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x(s), y(s)) ds$$

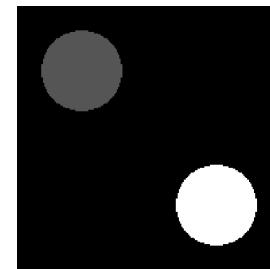
Enačba, ki opisuje
nastanek slike

- **Inverzni problem:** poišči $f(x, y)$ pri danem $s(l, \theta)$!

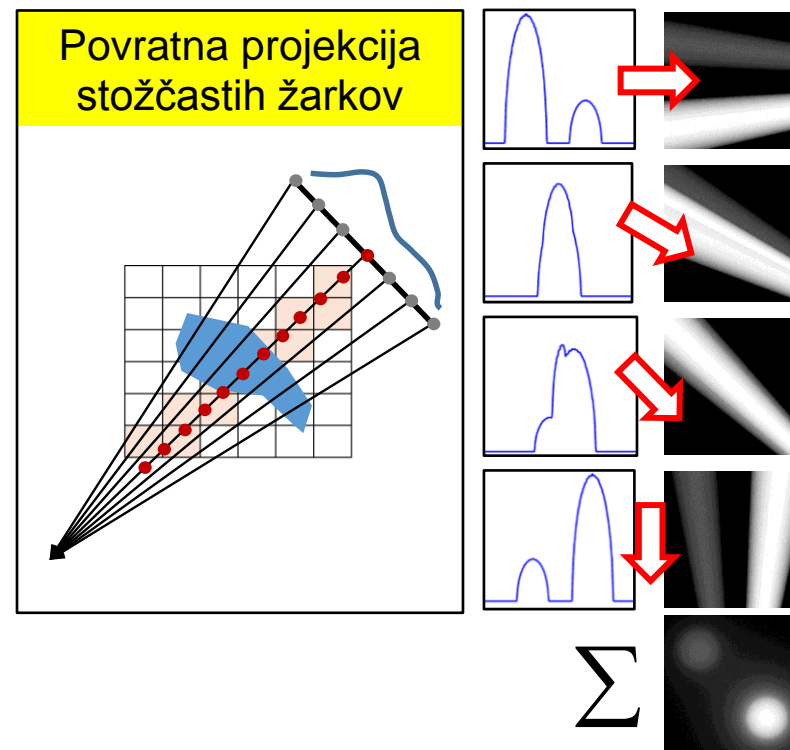
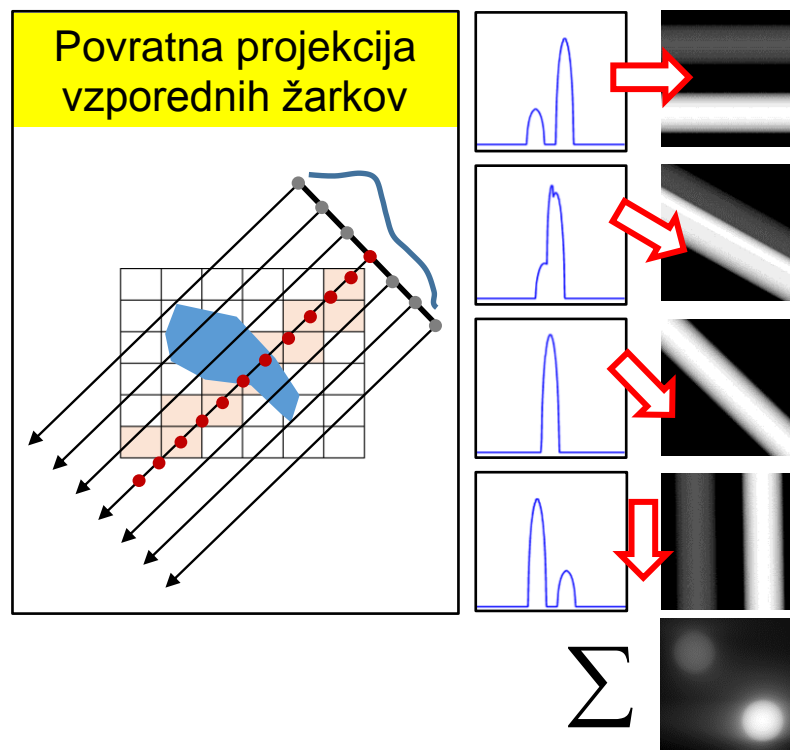

Povratna projekcija

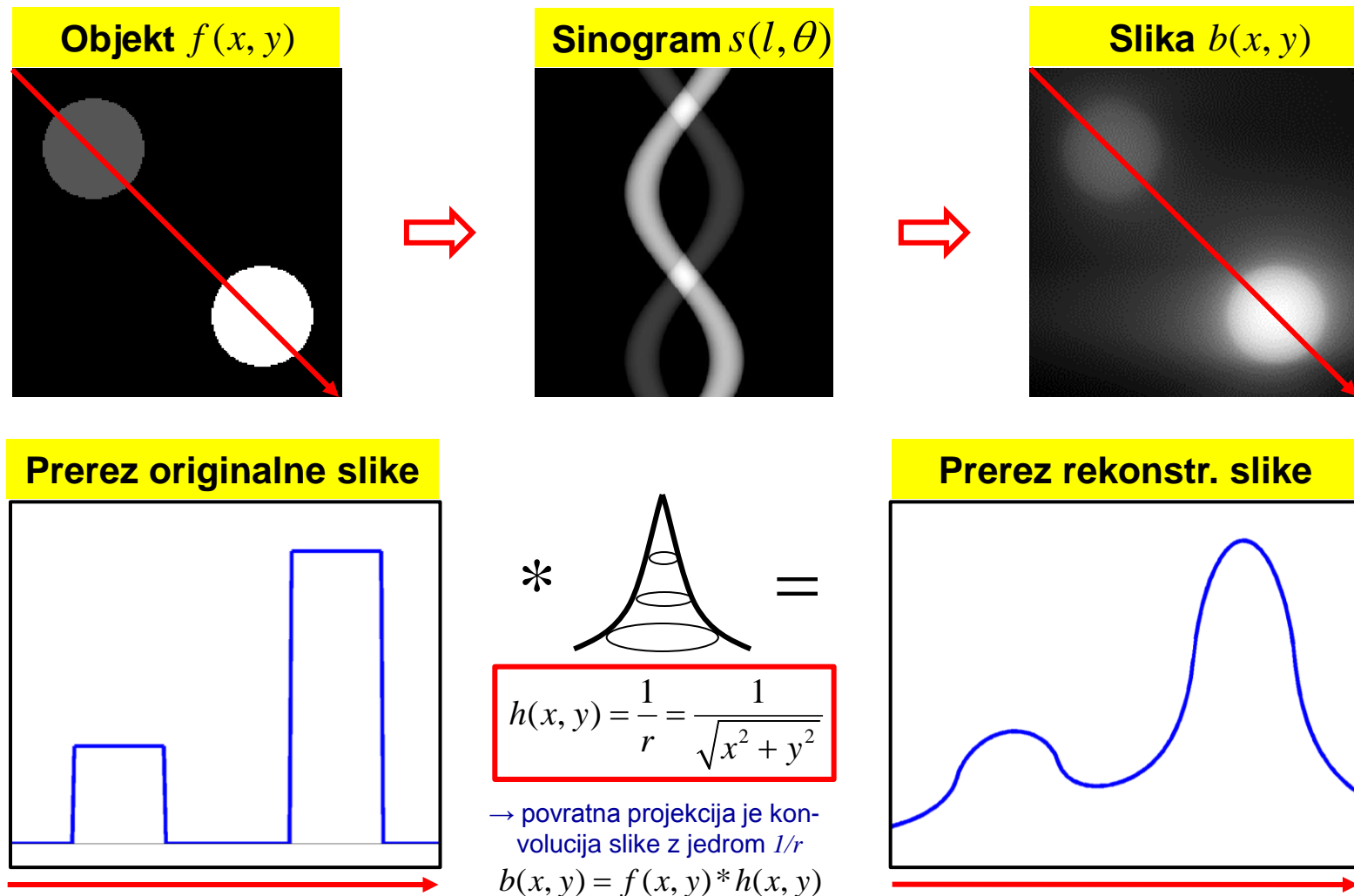
Backprojection

- **Osnovna ideja:** za vsak θ izvedi operacijo, ki je nasprotna oz. inverzna radiografski preslikavi in seštej slike
 → če pri 2D-1D projekciji vzdolž linij integriramo oz. seštevamo sivine slike, v nasprotnem lahko zapisujemo sivine projekcije v sliko vzdolž linije

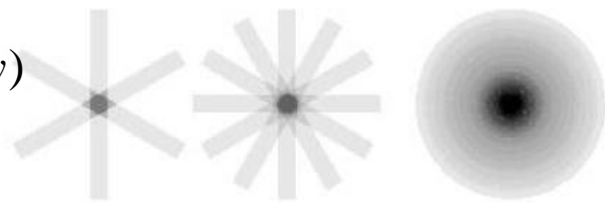

Povratna projekcija ne deluje!

Rekonstrukcija s povratno projekcijo

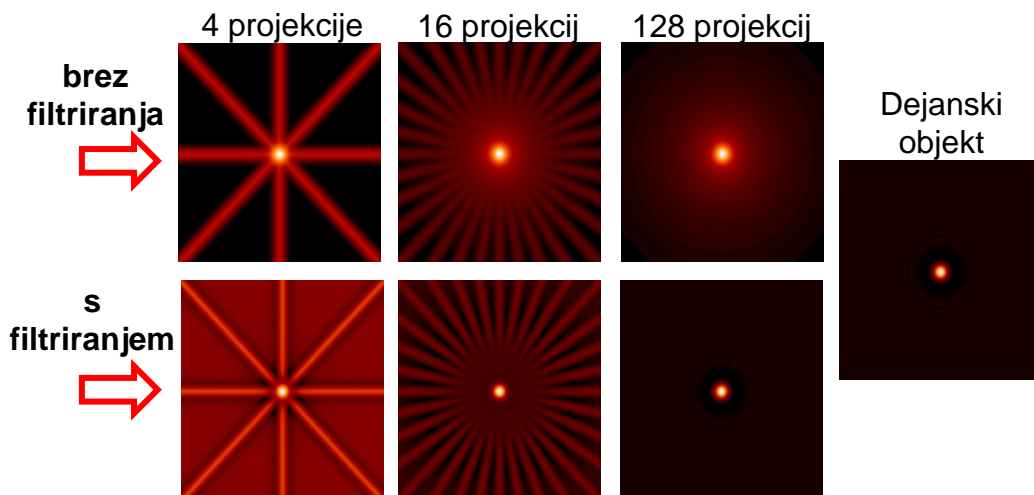
- Povratna radiografska projekcija je prostorsko nespremenljiv slikovni sistem, glajen s funkcijo $h(x,y)=1/r$

$$f(x, y) \Rightarrow \boxed{h(x, y) = \frac{1}{r}} \Rightarrow b(x, y) \quad \delta(x, y)$$

- $1/r$ je krožno simetričen nizko-pasovni filter, zato so povratno projicirane slike precej zglajene in zato neuporabne za diagnostiko

→ glajenje lahko odpravimo s filtriranjem projekcij ali slike z visoko-prepustnim filtrom:

1. filtriranje projekcij in povratna projekcija
2. povratna projekcija in filtriranje slike

Povratna projekcija s konvolucijo v 1D

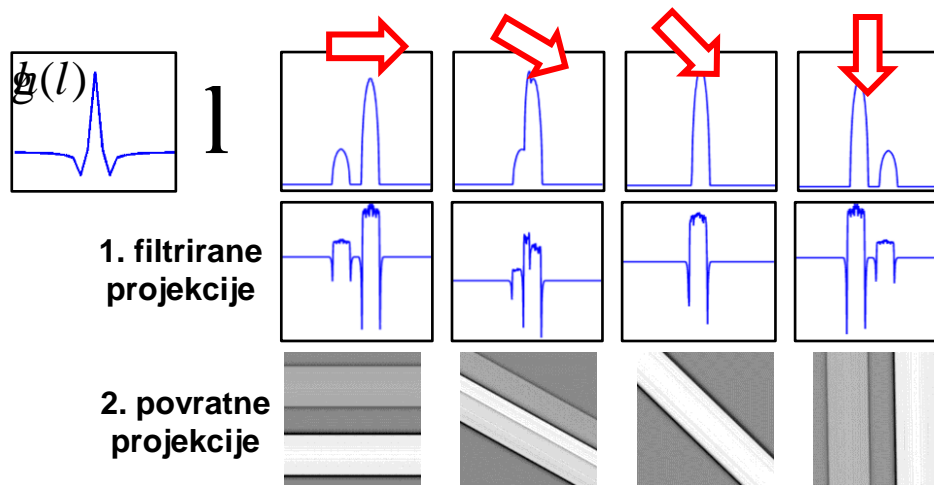
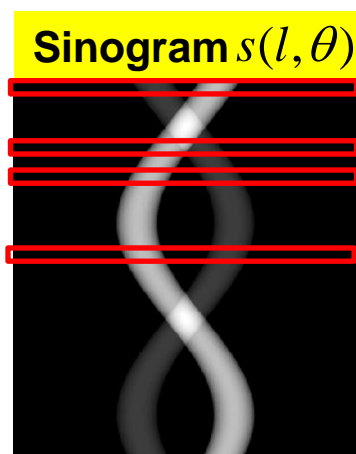
Convolution backprojection (CBP)

1. Izračunamo 1D konvolucijo med projekcijo $g(l, \theta)$ in filtrom $h(x, y)$, in sicer vzdolž l , tako da uvedemo novo spremenljivko

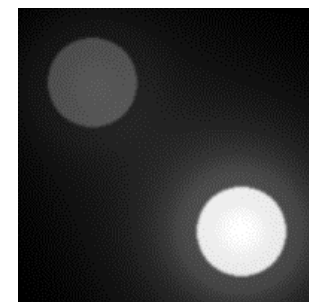
$$[g(l, \theta) * h(l)]_{l=x \cos \theta + y \sin \theta} = \int_{-\infty}^{\infty} g(l, \theta) \delta(x \cos \theta + y \sin \theta - l) dl$$

2. Nato povratno projiciramo filtrirane projekcije in
3. seštejemo povratne projekcije

$$f(x, y) \approx b(x, y) = \int_0^\pi [g(l, \theta) * h(l)]_{l=x \cos \theta + y \sin \theta} d\theta$$

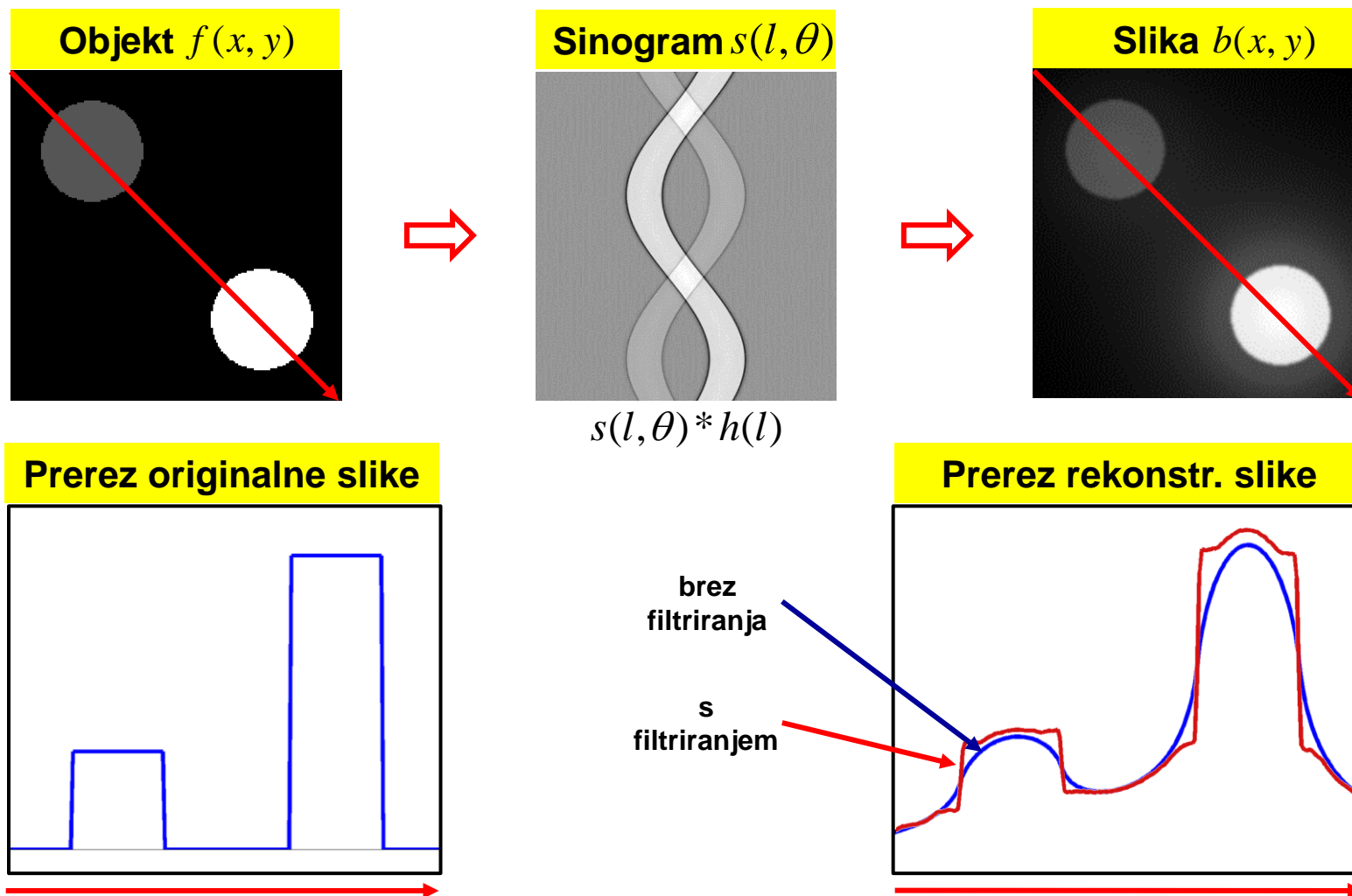
3. vsota
povratnih
projekcij

Povratna projekcija s konvolucijo v 1D

Convolution backprojection (CBP)

Povratna projekcija s konvolucijo v 1D

Convolution backprojection (CBP)

- **Visoko-prepustni filter** $h(l)$ najlažje okarakteriziramo v frekvenčnem prostoru z uporabo Fourierove transformacije (FT)

$$H(\lambda_x, \lambda_y) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} h(x, y) e^{-j2\pi(x\lambda_x + y\lambda_y)} dx dy$$

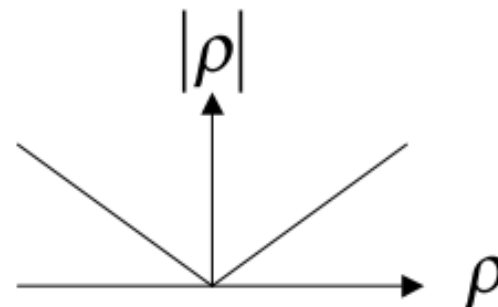

$$h(x, y) = F_{2D}^{-1} \left\{ \frac{1}{q} \right\} = \frac{1}{r}$$

→ filter $h(l) = 1/r$ je v frekvenčnem prostoru 1D prerez inverznega 2D stožca

➤ **Lastnosti:**

- singularnost pri frekvenci $\rho = 0$
- ojačuje visoke frekvence, zato je občutljiv na šum

Povratna projekcija s konvolucijo v 1D

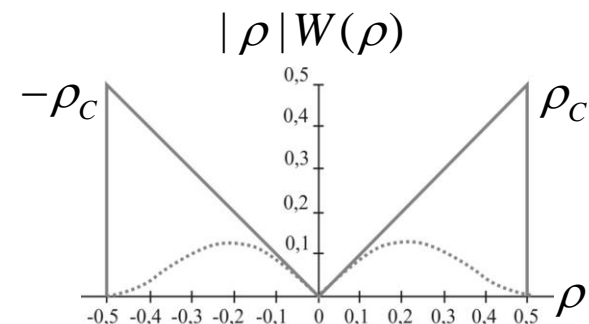
Convolution backprojection (CBP)

➤ Z oknenjem filtra zadušimo visoko-frekvenčne signale oz. šum

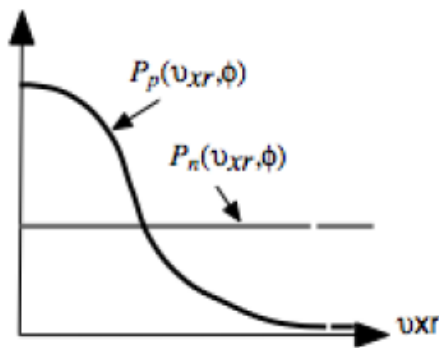
➤ **Hanning okno:**

- mejna frekvenca ρ_c

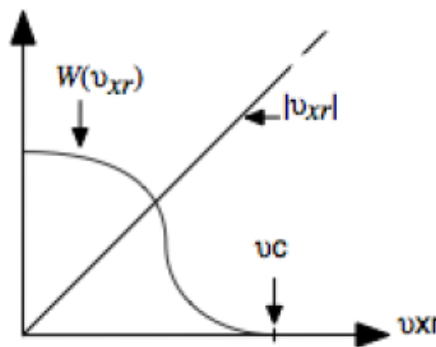
$$W(\rho) = \begin{cases} \frac{1}{2} \left(1 + \cos\left(\frac{\rho\pi}{\rho_c}\right) \right) & |\rho| \leq \rho_c \\ 0 & \text{sicer} \end{cases}$$

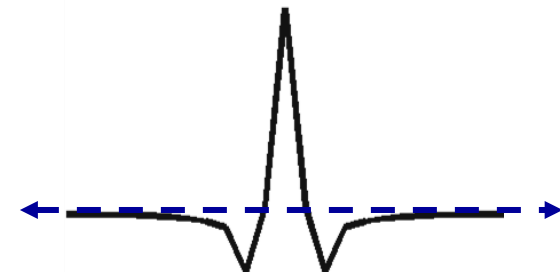
Močnostni spekter
Hanning okna in šuma

Močnostni spekter Hanning
okna in ramp filtra

Ramp+Hanning filter za
konvolucijo v prostoru

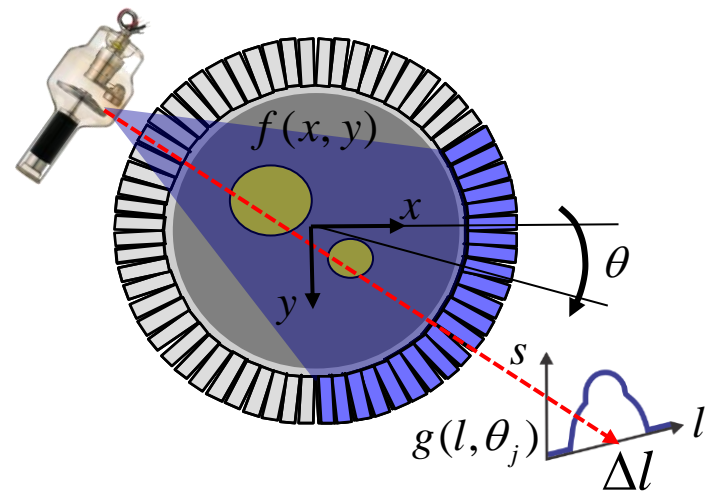
Povratna projekcija s konvolucijo v 1D

Convolution backprojection (CBP)

- Uveljavljen postopek rekonstrukcije za CT in tehnike v nuklearni medicini
  - Zelo hiter in robusten z malo nastavljivimi parametri
- Če je v projekcijah prisoten Gaussov šum, potem je ta postopek optimalen v smislu najmanjše srednje kvadratne napake rekonstruirane slike
- Ključni elementi postopka, ki jih bomo analizirali:
  - vzorčenje projekcij v radialni smeri Δl in po kotu $\Delta \theta$
  - vpliv šuma in oknjenja na rekonstrukcijo slik

Radialno vzorčenje

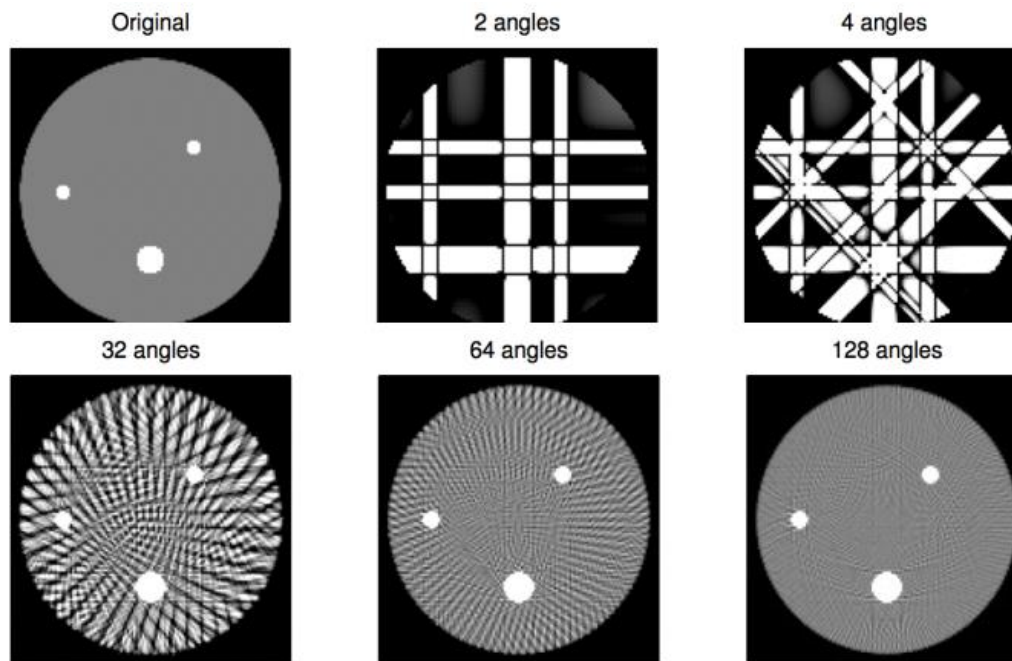
- Odziv detektorjev v radialni smeri ni pasovno omejen, zato ima sinogram zelo zapleten vzorec vzorčenja
→ vzorčna funkcija je pravokotne oblike za kvadratne detektorje
- Po Nyquistovem teoremu lahko izberemo $\Delta l = \text{FWHM} / 2$
- Število vzorcev v radialni osi moramo določiti tako, da prekrijemo željen FOV (*field-of-view*) z izbiro $n_L = \text{FOV} / \Delta l$
→ V mnogih primerih je vzorčenje v radialni osi določeno s konstrukcijo skenerja, vsi drugi parametri (npr. ločljivost sistema in velikost slikovnih elementov) pa so določeni z Δl

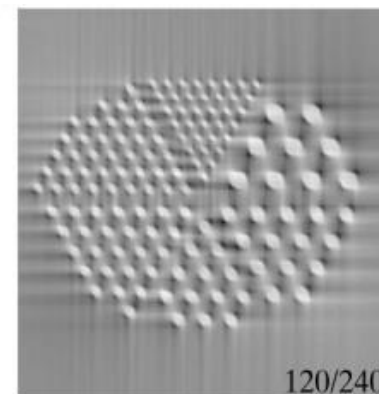
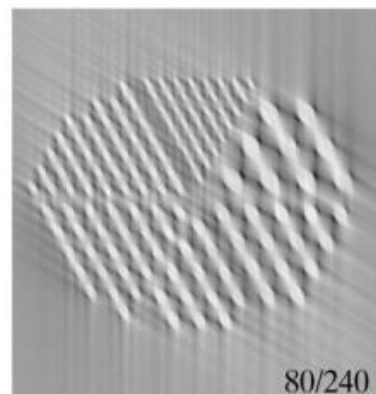
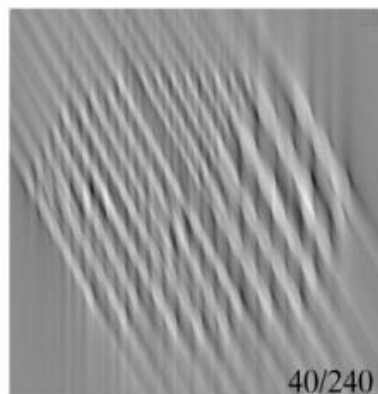
Vpliv vzorčenja po kotu

- Nezadostna gostota vzorcev po kotu vodi do izrazitih zvezdastih artefaktov (**Nyquistov teorem!**)
- Pri rekonstrukciji s postopkom CBP je računska zahtevnost sorazmerna s številom vzorcev po kotu

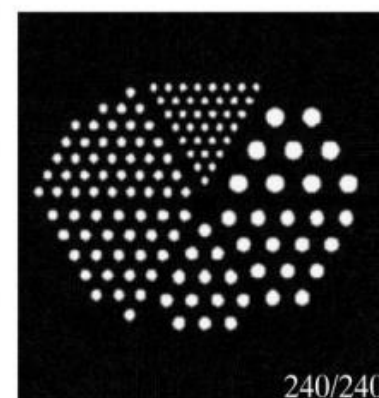
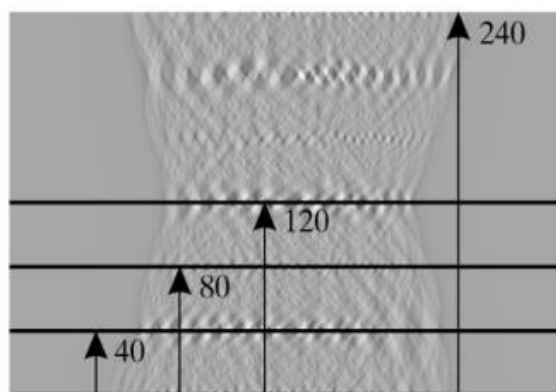

Vpliv vzorčenja po kotu

- Število projekcij vpliva na ločljivost rekonstruirane slike

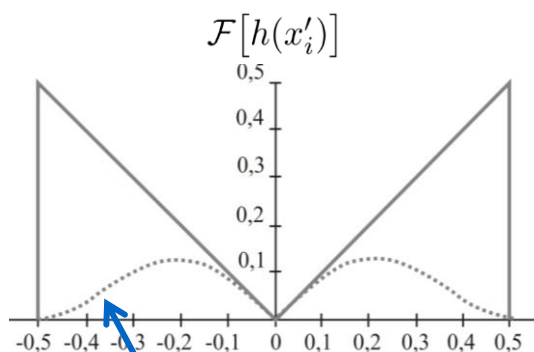

→ kaliber za
testiranje ločljivosti
tomografskega
slikovnega sistema

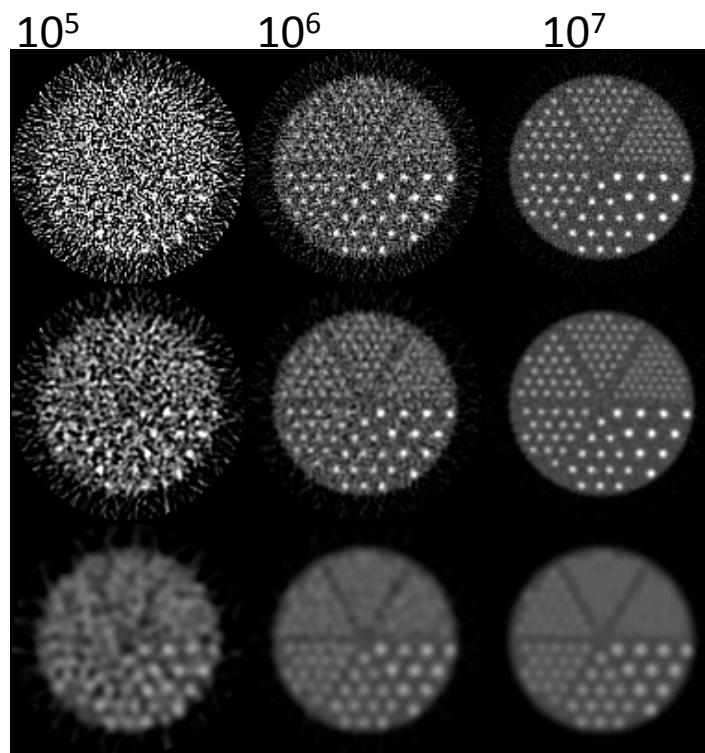

Vpliv šuma in Hanning okna

- Če je šum koreliran s slikovno informacijo je nujno potrebno oknjenje linearnega (ramp) filtra
  - kompromis med končno stopnjo šuma in ločljivostjo

Hanning okno zaduši VF,
a vpliva na ločljivost

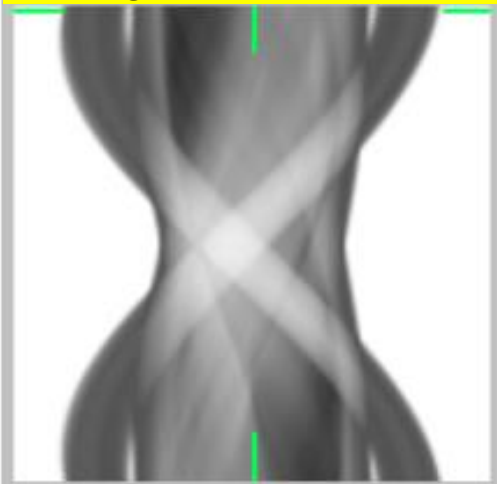
Linearni VP filter

Hanning okno, 4mm

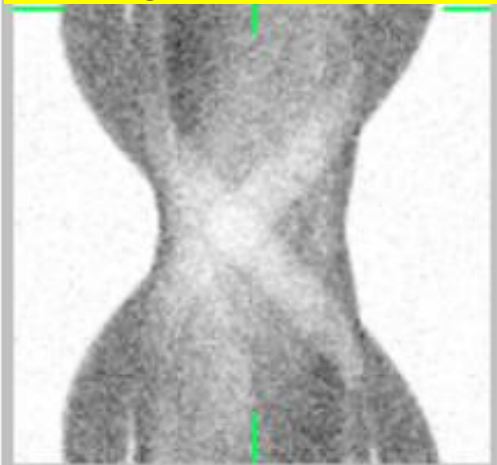
Hanning okno, 8mm

Vpliv šuma in Hanning okna

sinogram brez šuma

sinogram s šumom

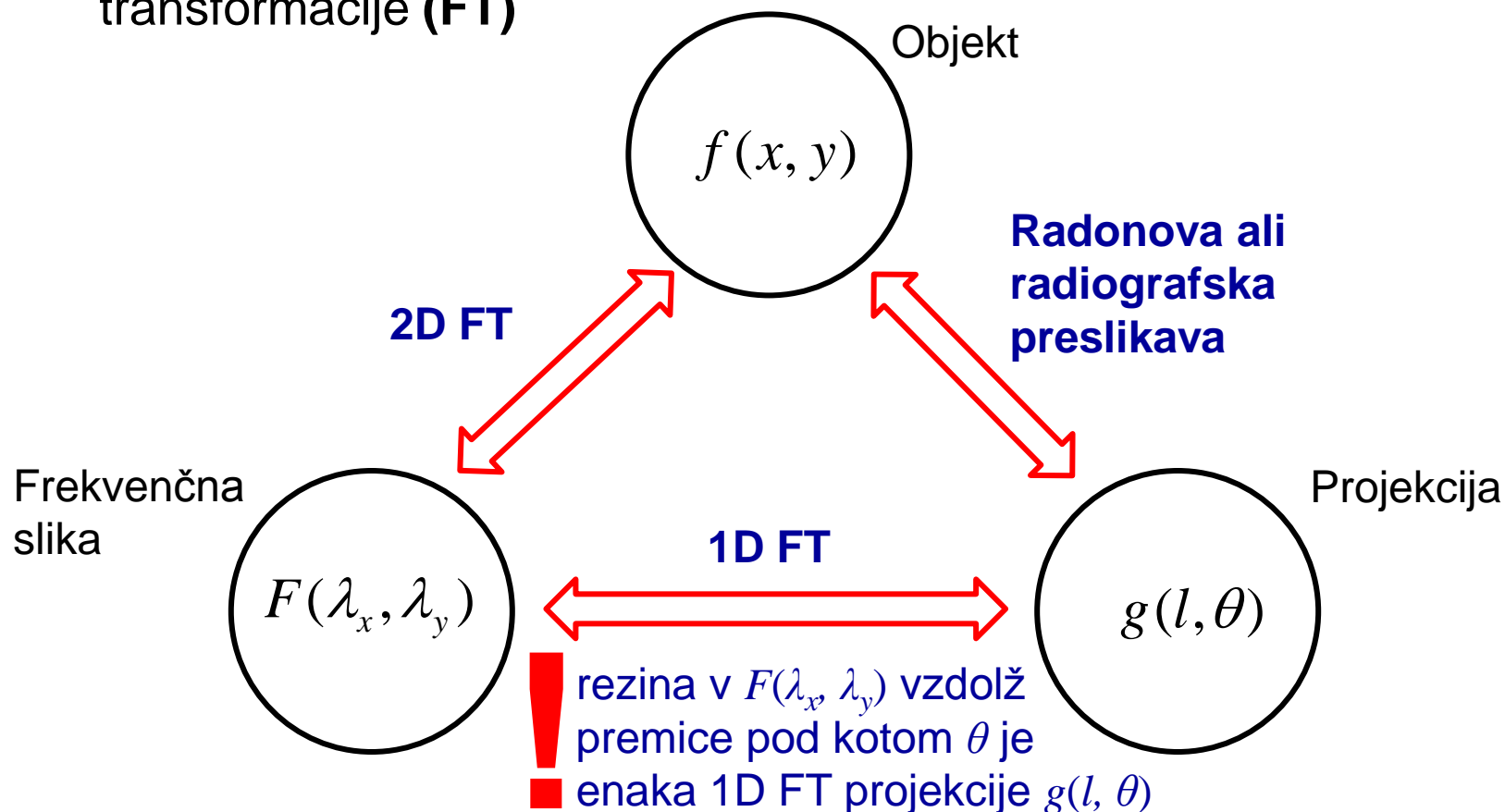
- z oknjenjem zadušimo šum
- ampak tudi rekonstrukcijo drobnih struktur

	brez filtriranja	80% mejna frekv.	40% mejna frekv.
brez šuma			
nizka st. šuma			
visoka st. šuma			

Teorem o projekcijski rezini

Projection-slice theorem

- **Osnovne povezave v tomografiji** z uporabo Fourierove transformacije (FT)

Teorem o projekcijski rezini

Projection-slice theorem

- Zapišemo 1D Fourierovo transformacijo projekcije

$$G(\rho, \theta) = F_{1D}\{g(l, \theta)\} = \int_{-\infty}^{\infty} g(l, \theta) e^{-j2\pi\rho l} dl$$

in jo nadomestimo z analitičnim izrazom za projekcijo

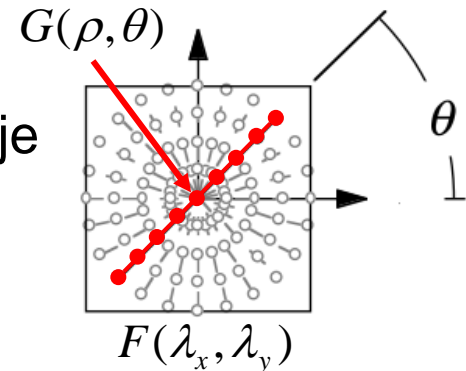
$$\begin{aligned} G(\rho, \theta) &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) \delta(x \cos \theta + y \sin \theta - l) e^{-j2\pi\rho l} dx dy dl \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) \int_{-\infty}^{\infty} \delta(x \cos \theta + y \sin \theta - l) e^{-j2\pi\rho l} dl dx dy \end{aligned}$$

- Uporabimo lastnost premika FT (*shift theorem*) in dobimo

$$G(\rho, \theta) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) e^{-j2\pi\rho(x \cos \theta + y \sin \theta)} dx dy$$

- kar je enako definiciji 2D Fourierove transformacije

$$F(\lambda_x, \lambda_y) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) e^{-j2\pi(x\lambda_x + y\lambda_y)} dx dy$$

Teorem o projekcijski rezini

Projection-slice theorem

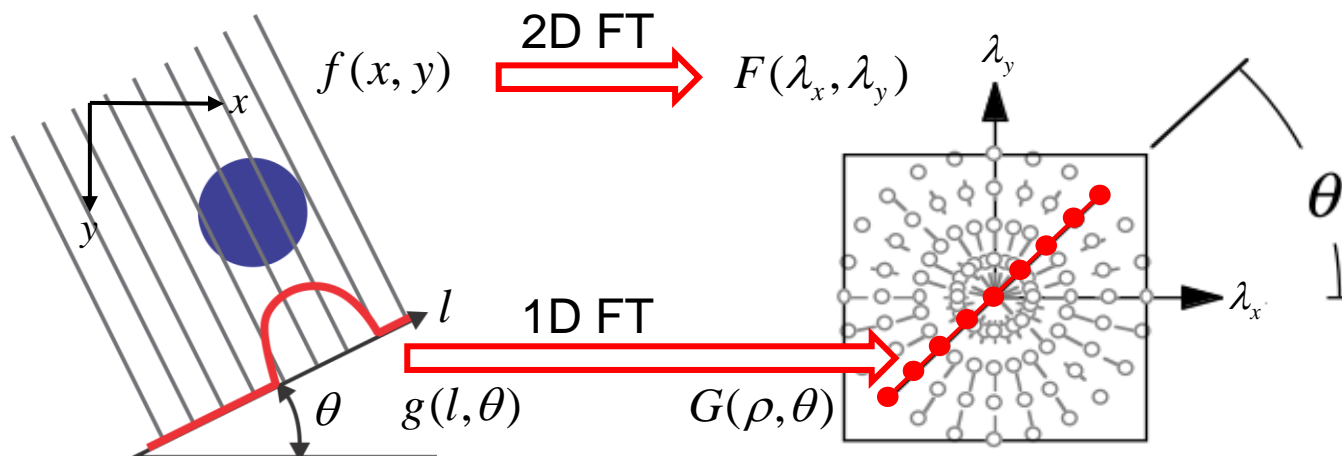
- Če koordinate frekvenčnega prostora zapišemo z

$$\lambda_x = \rho \cos \theta, \lambda_y = \rho \sin \theta$$

- potem pridemo do zelo pomembne zveze

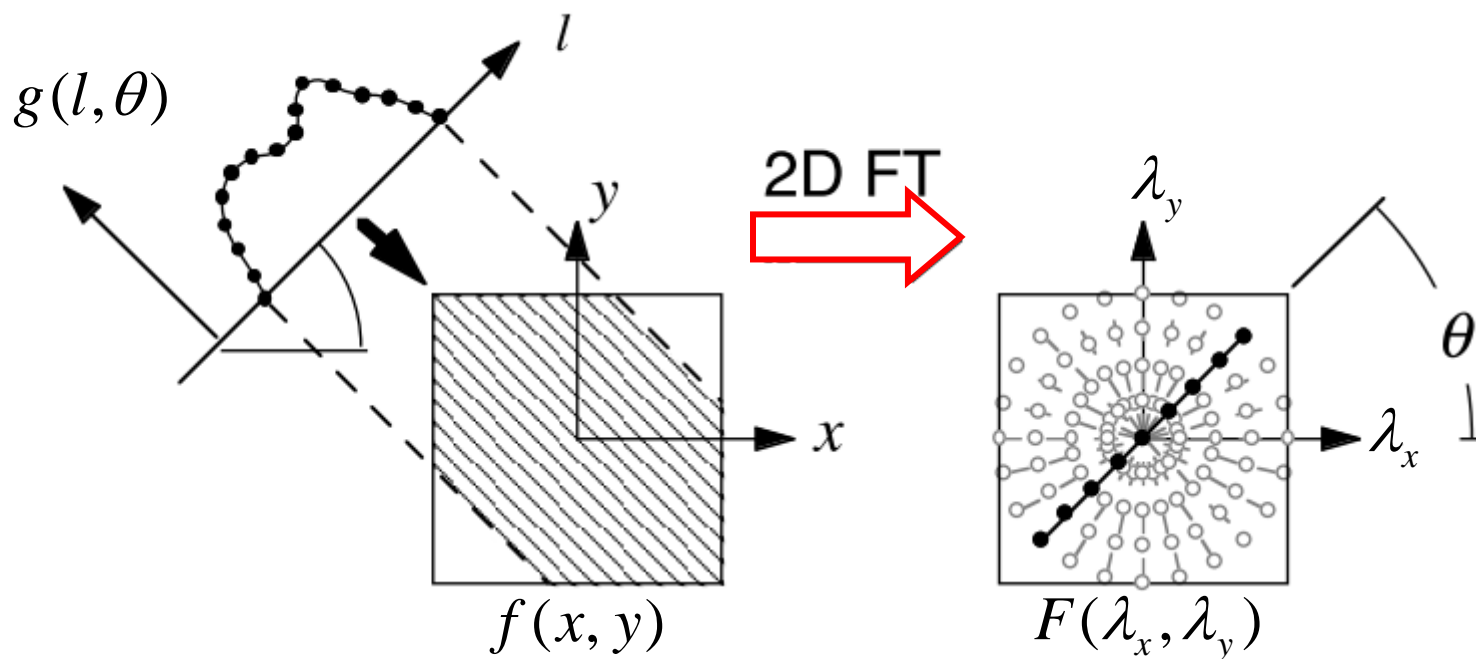
$$G(\rho, \theta) = F(\rho \cos \theta, \rho \sin \theta)$$

- ki prestavlja teorem o projekcijski rezini oz. tudi teorem o centralnem prerezu (*central-section theorem*)

Povratna projekcija

- Iz teorema o projekcijski rezini sledi, da povratno projekcijo dobimo z vstavljanjem 1D FT $G(\rho, \theta)$ v 2D FT slike $F(\lambda_x, \lambda_y)$

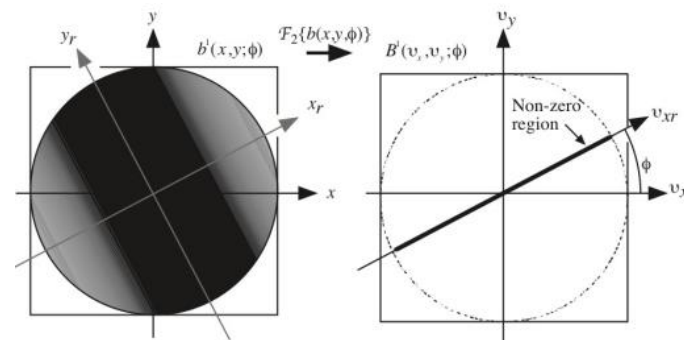
Teorem o povratni projekciji

- Definiramo 2D funkcijo $b_\theta(x, y) = g(l, \theta)$, ki jo dobimo s povratno projekcijo ene 1D projekcije pri kotu θ
- Povratna projekcija vseh 1D projekcij je dana z

$$b(x, y) = \int_0^\pi b_\theta(x, y) d\theta$$

- 2D FT nato izračunamo kot

$$\begin{aligned} B(\lambda_x, \lambda_y) &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} b_\theta(x, y) e^{-j2\pi(x\lambda_x + y\lambda_y)} dx dy \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(l, \theta) e^{-j2\pi(l\lambda_x \cos \theta + s\lambda_y \sin \theta)} dl ds \\ &= G(\rho, \theta) \delta(\sigma) \\ &= F(\lambda_x, \lambda_y) \delta(\sigma) \end{aligned}$$

Povratna projekcija s FT

- Če uporabimo vse 1D projekcije, potem je 2D FT slike

$$B(\lambda_x, \lambda_y) = \int_0^\pi B_\theta(\lambda_x, \lambda_y) d\theta = \int_0^\pi F(\lambda_x, \lambda_y) \delta(\sigma) d\theta$$

kjer je $\sigma = \lambda_x \cos \theta + \lambda_y \sin \theta$ in $\delta(\sigma(\theta)) = \delta(\lambda_x \cos \theta + \lambda_y \sin \theta)$

- Uporabimo zvezo

$$\delta(f(x)) = \sum_i \frac{\delta(x - x_i)}{|f'(x_i)|}$$

da dobimo

$$\delta(\sigma(\theta)) = \delta(\theta) / q, \quad q^2 = \rho^2 + \sigma^2$$

$$B(\lambda_x, \lambda_y) = \frac{F(\lambda_x, \lambda_y)}{q}$$

- Iz teorema o konvoluciji sledi

$$h(x, y) = F_{2D}^{-1} \left\{ \frac{1}{q} \right\} = \frac{1}{r}$$

$$b(x, y) = f(x, y) * h(x, y), \quad h(x, y) = F_{2D}^{-1} \left\{ \frac{1}{q} \right\}$$

Povratna projekcija s filtriranjem v 2D

Backprojection filtering (BPF)

- Odpravimo glajenje pri povratni projekciji s filtriranjem

$$B(\lambda_x, \lambda_y) = F(\lambda_x, \lambda_y) / q \Rightarrow F(\lambda_x, \lambda_y) = q B(\lambda_x, \lambda_y)$$

- Postopek:

- za vsak kot θ naredi povratno projekcijo $g(l, \theta)$ v polje slike $b(x, y)$
- izračunaj 2D FT $B(\lambda_x, \lambda_y)$ in ga
- pomnoži z 2D stožčastim filtrom $q = \sqrt{\lambda_x^2 + \lambda_y^2}$, da dobiš $F(\lambda_x, \lambda_y)$
- izračunaj inverzno 2D FT, da dobiš $f(x, y)$

Povratna projekcija s filtriranjem v 2D

Backprojection filtering (BPF)

- Nizko-pasovni filter $\frac{1}{r}$ ima zelo dolge repe, zato moramo povratno projekcijo izračunati na mnogo večjem polju kot je velikost ciljne slike
- Iz tega razloga je ta postopek računsko zelo zahteven
  - tipična CT slika ima velikost 512 x 512, ki jo moramo povečati vsaj za faktor 4 na 2048 x 2048 za filtriranje in še za faktor 2 na 4096 x 4096 za dodajanje ničel zaradi (ne)prekrivanja frekvenc
- Vrstni red lahko tudi zamenjamo!
  - filtriramo 1D signale in jih nato povratno projiciramo

Povratna projekcija s filtriranjem v 2D

Backprojection filtering (BPF)

- Inverzno FT v polarnih koordinatah zapišemo kot

$$f(x, y) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} F(\rho \cos \theta, \rho \sin \theta) e^{j2\pi\rho(x \cos \theta + y \sin \theta)} d\rho d\theta$$

ρ je predznačena radialna komponenta

- Iz teorema o projekcijski rezini sledi

$$f(x, y) = \int_0^{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} G(\rho, \theta) e^{j2\pi\rho(x \cos \theta + y \sin \theta)} d\rho d\theta$$

ker velja $g(l, \theta) = g(-l, \theta + \pi)$ lahko zapišemo

$$f(x, y) = \int_0^{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} G(\rho, \theta) e^{j2\pi\rho(x \cos \theta + y \sin \theta)} |\rho| d\rho d\theta$$

Povratna projekcija s filtriranjem v 1D

Filtered backprojection (FBP)

➤ Sliko $f(x, y) = \int_0^\pi \int_{-\infty}^\infty G(\rho, \theta) e^{j2\pi\rho(x\cos\theta + y\sin\theta)} |\rho| d\rho d\theta$

lahko izračunamo tako, da najprej ovrednotimo notranji integral z uvedbo nove spremenljivke

$$l = x \cos \theta + y \sin \theta$$

$$f(x, y) = \int_0^\pi \left[\int_{-\infty}^\infty |\rho| G(\rho, \theta) e^{j2\pi\rho l} d\rho \right] d\theta$$

➤ Postopek je naslednji:

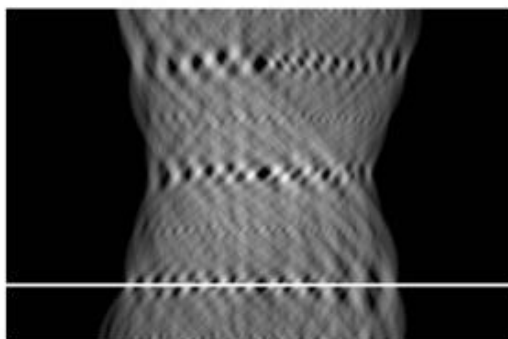
- Izračunamo 1D FT projekcij $F_l\{g(l, \theta)\} = G(\rho, \theta)$ in jih
- pomnožimo s filtrom $|\rho|$ in izračunamo inverzni 1D FT ter
- povratno projiciramo filtrirane projekcije, da dobimo sliko

$$g^*(l, \theta) = \int_{-\infty}^\infty |\rho| G(\rho, \theta) e^{j2\pi\rho l} d\rho \rightarrow f(x, y) = \int_0^\pi g^*(l, \theta) d\theta$$

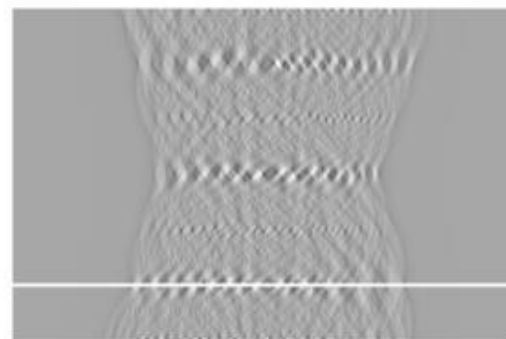
konvolucija!

Povratna projekcija s filtriranjem v 1D

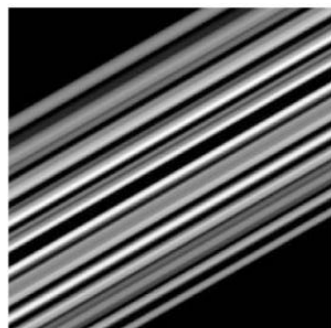
Filtered backprojection (FBP)

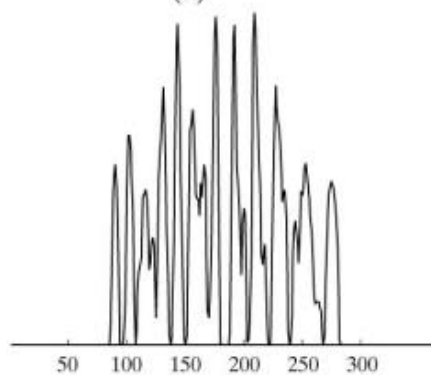
(a)

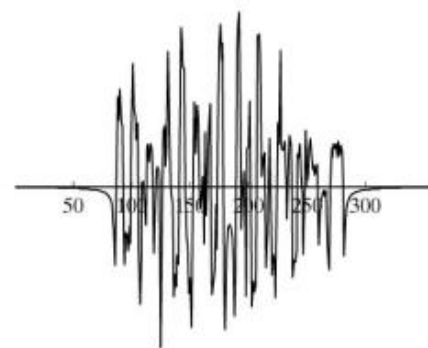
(b)

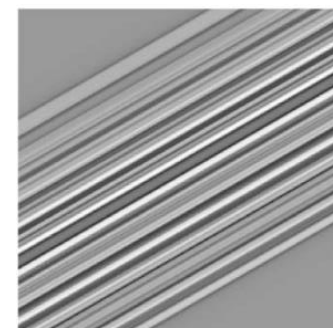
Povratna projekcija
originalne projekcije

(c)

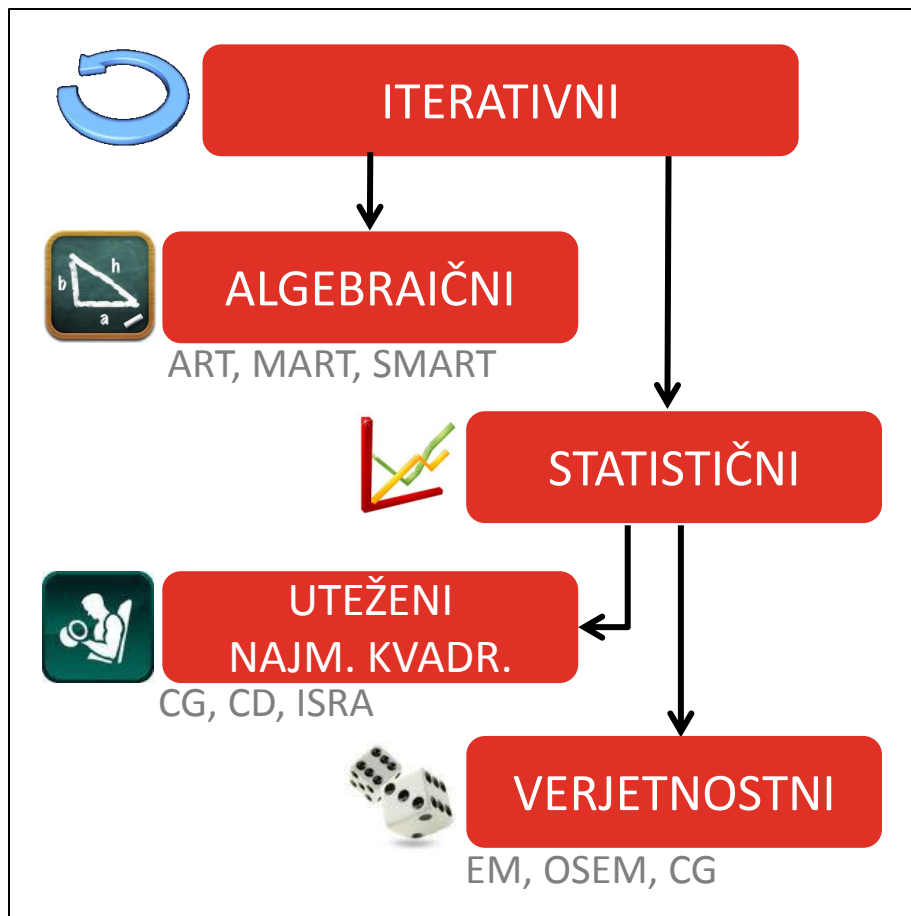
(d)

Povratna projekcija
originalne projekcije

(a) originalni sinogram, (b) filtrirani sinogram,
(c) profil sinograma, (d) profil filtriranega sinograma

Iterativni postopki

- Modelirajo poljubno geometrijo virov in detektorjev
- Omogočajo modeliranje statistike nastanka in zajema slike
  - lastnosti šuma
  - prenosna funkcija sistema
  - popravki atenuacije in sipanja

Modeliranje sistema

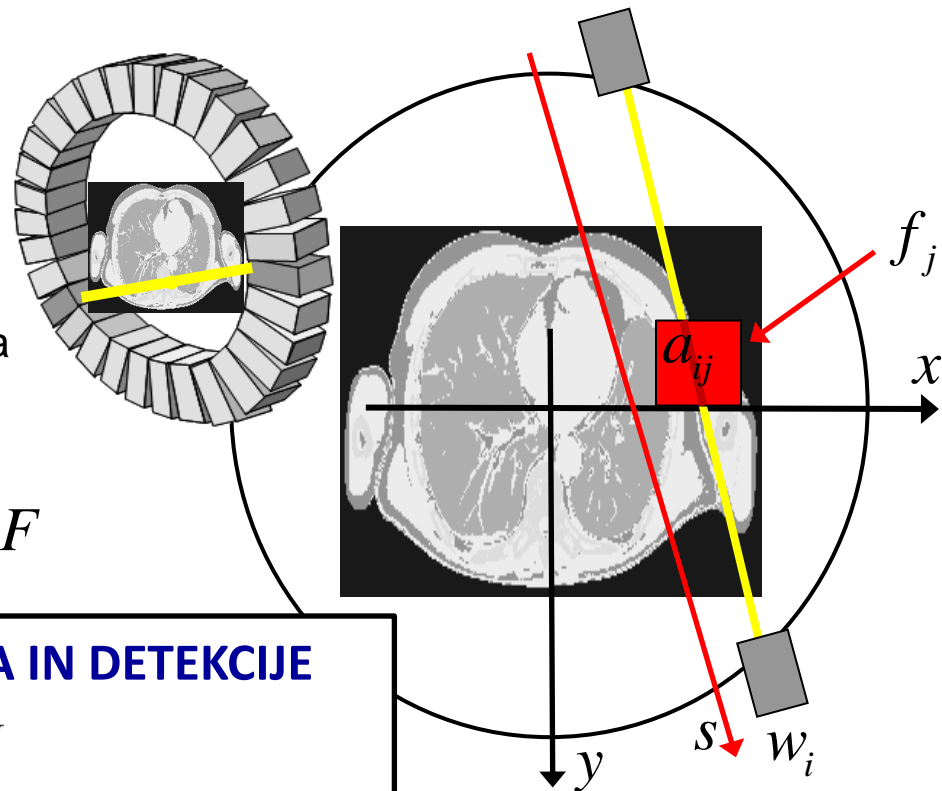
➤ Zvezni model

$$w_i = \int_0^d f(s) e^{-\int_0^d \mu(\zeta) d\zeta} ds$$

Atenuacija

➤ Diskretni model

$$w_i = \sum_j a_{ij} f_j \Rightarrow w_i = A F$$

MODELIRANJE PROCESA ZAJEMA IN DETEKCIJE

$$A = A_{SENS} \cdot A_{BLUR} \cdot A_{ATEN} \cdot A_{GEOM}$$

A_{SENS} učinkovitost detekcije posameznega para detektorjev

A_{ATEN} atenuacijski koeficienti

A_{BLUR} lokalni model funkcije razširitve točke (ločljivost!)

A_{GEOM} verjetnost, da foton na lokaciji j doseže detektor i

Iterativni postopki

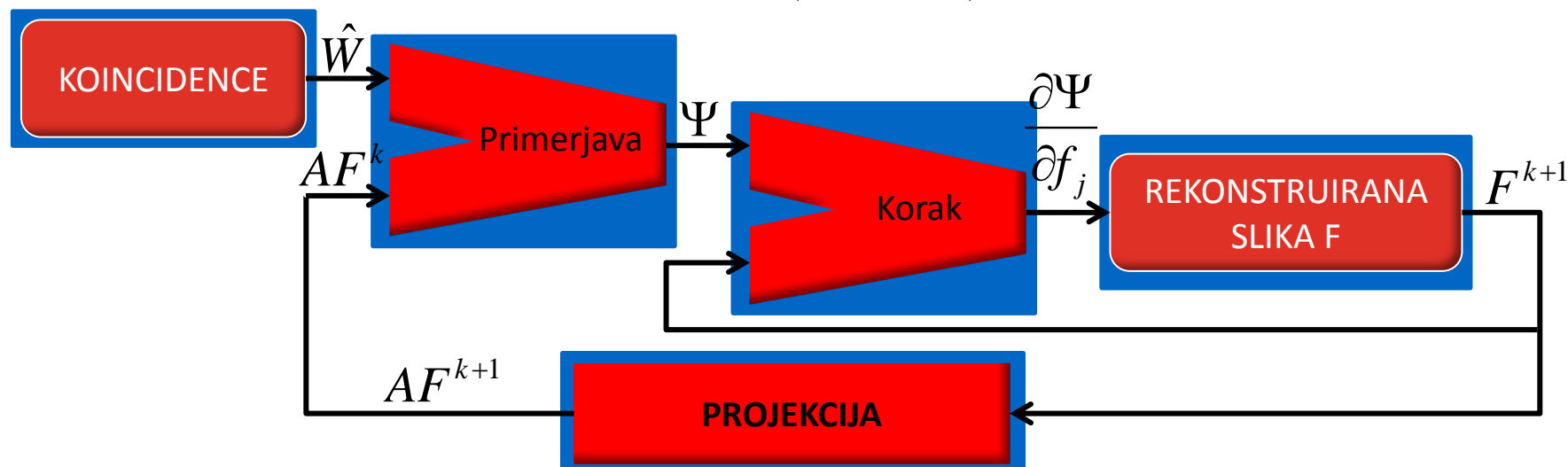
ALGEBRAIČNI

➤ Algebraični postopek rekonstrukcije

(*algebraic reconstruction technique - ART*)

- Osnova je diskretni model $w_i = \sum_j a_{ij} f_j \Rightarrow w_i = A F$
- **Ideja:** rekonstruirana slika je optimalna v smislu najmanjše srednje-kvadratne napake za dani model sistema

$$\Psi(\hat{W}, AF) = \sum_i (AF - \hat{W})^2$$

Iterativni postopki

VERJETNOSTNI

➤ Maximum likelihood (ML)

→ Bayesova formula

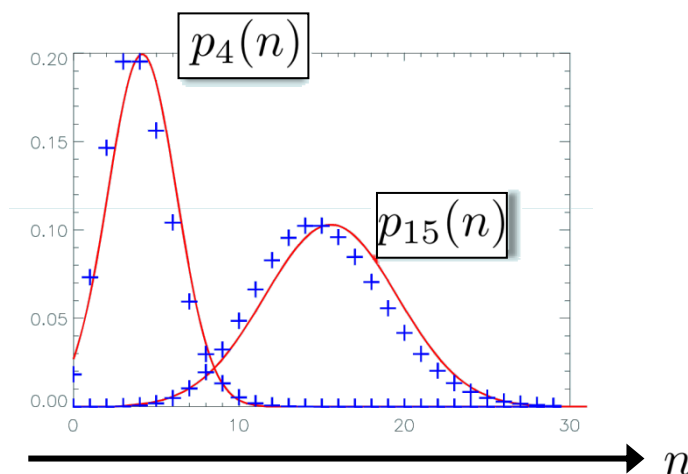
$$p(AF | \hat{W}) = \frac{p(\hat{W} | AF) \cancel{p(AF)}}{\cancel{p(\hat{W})}} \longrightarrow p(AF | \hat{W}) \approx p(\hat{W} | AF)$$

→ Poissonova porazdelitev – verjetnost n fotonov, če jih pričakujemo w

$$p_w(n) = \frac{e^{-w} w^n}{n!}$$

→ Kriterijska funkcija

$$p(\hat{W} | AF^k) = \prod_i p(\hat{w}_i | [AF]_i)$$

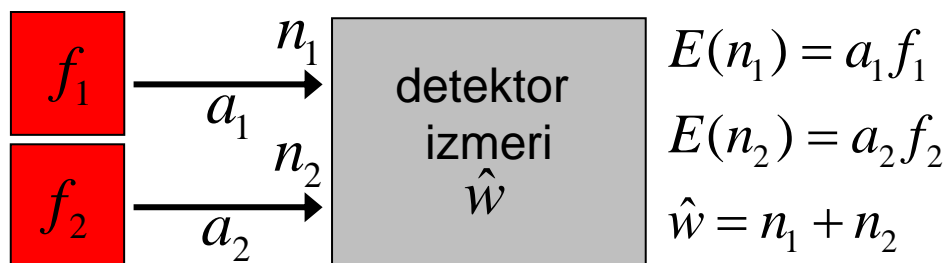
Iterativni postopki

VERJETNOSTNI

➤ Expectation maximization (EM)

[Dempster1977, Lange1984, Shepp1982]

■ Intuitivna razlaga

$$\hat{w} \neq a_1 f_1 + a_2 f_2$$

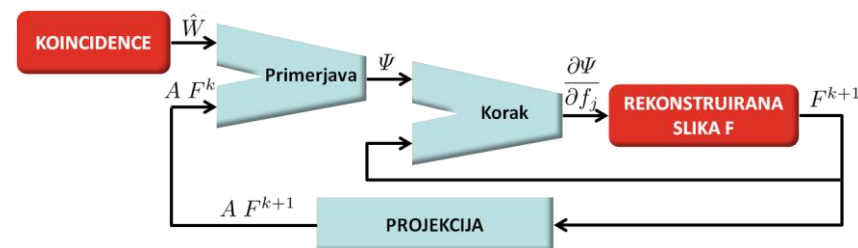
$$E(n_1) = \hat{w} \frac{a_1 f_1}{a_1 f_1 + a_2 f_2}$$

Porazdelimo enakomerno
med oba vira

■ Korak EM rekonstrukcije

$$f_j^{k+1} = \frac{f_j^k}{\sum_i a_{ij}} \sum_i a_{ij} \frac{\hat{w}}{\sum_l a_{il} f_l^k}$$

Normalizacija vsote   EM

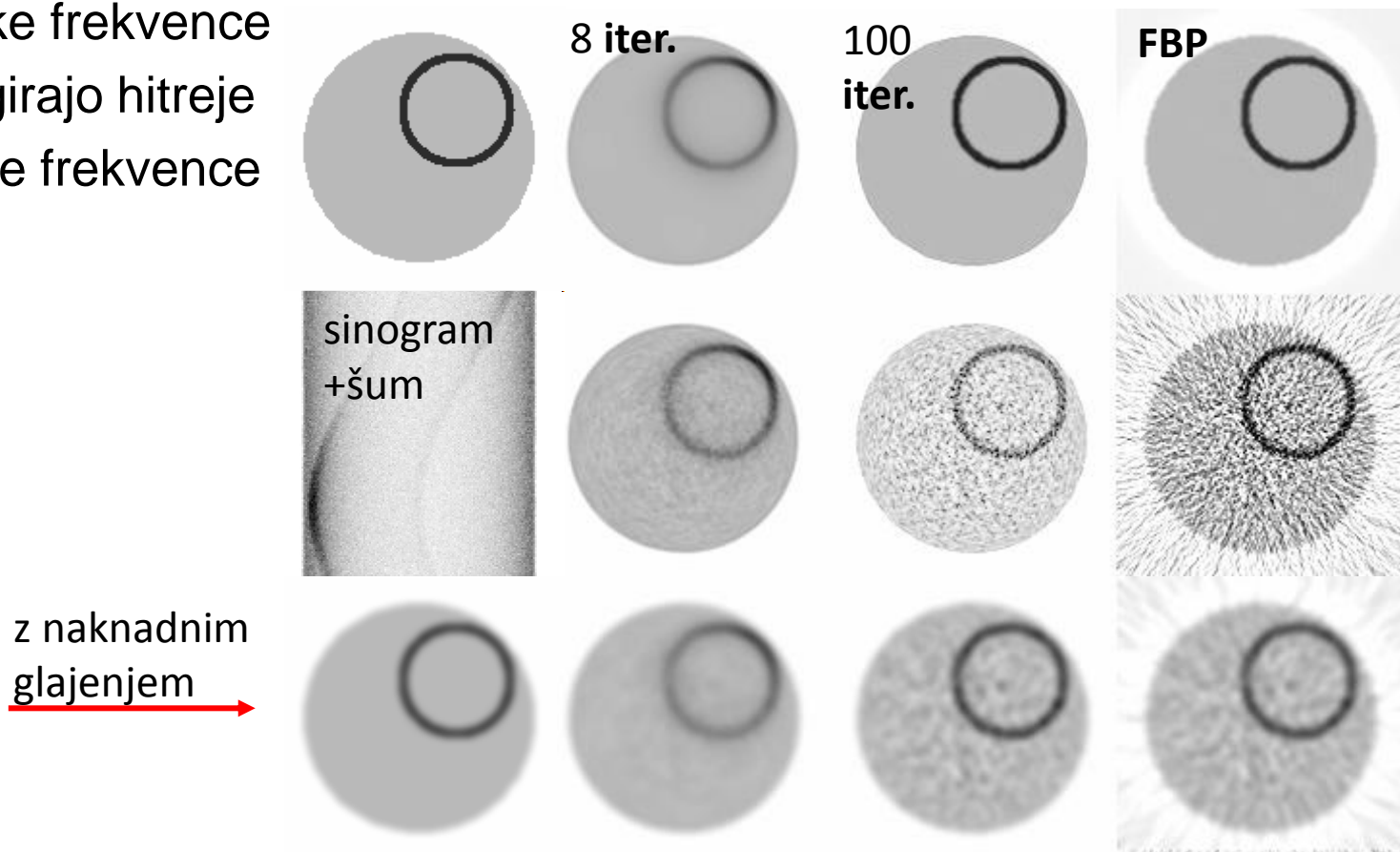

Iterativni postopki

LASTNOSTI MLEM VS. FBP

➤ Neenakomerna konvergenca EM postopka

- Visoke frekvence konvergirajo hitreje kot nizke frekvence

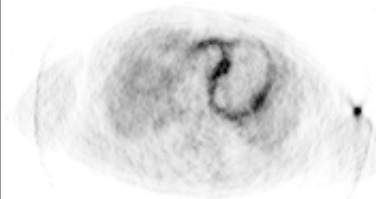
Iterativni postopki

LASTNOSTI MLEM VS. FBP

➤ Koliko EM iteracij?

- Manj iteracij → manjša ločljivost
- Več iteracij → večja ločljivost, a dominanten vpliv visoko-frekvenčne informacije

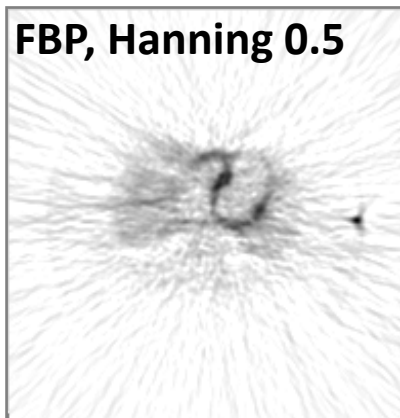
34 iter.

1000 iter

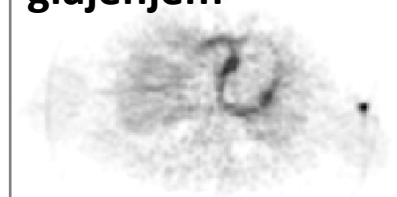
FBP, Hanning 0.5

118 iter

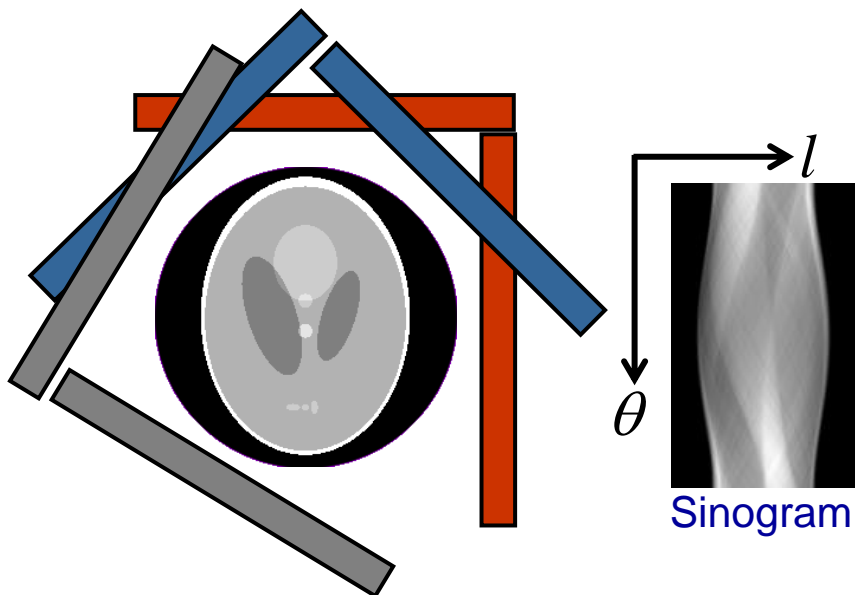
1000 iter z
glajenjem

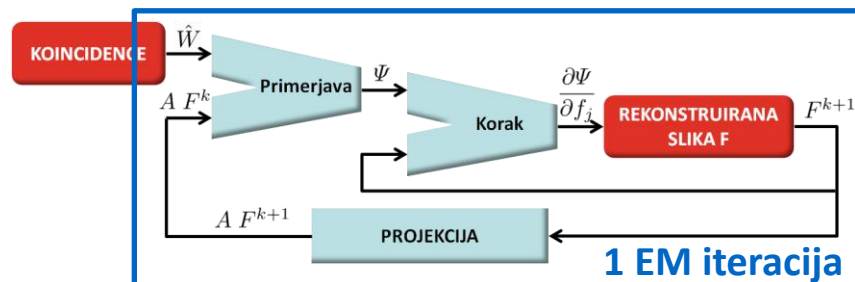
Iterativni postopki

➤ EM z urejenimi podmnožicami projekcij

(ordered subsets EM - OSEM) [Hudson et al. 1994]

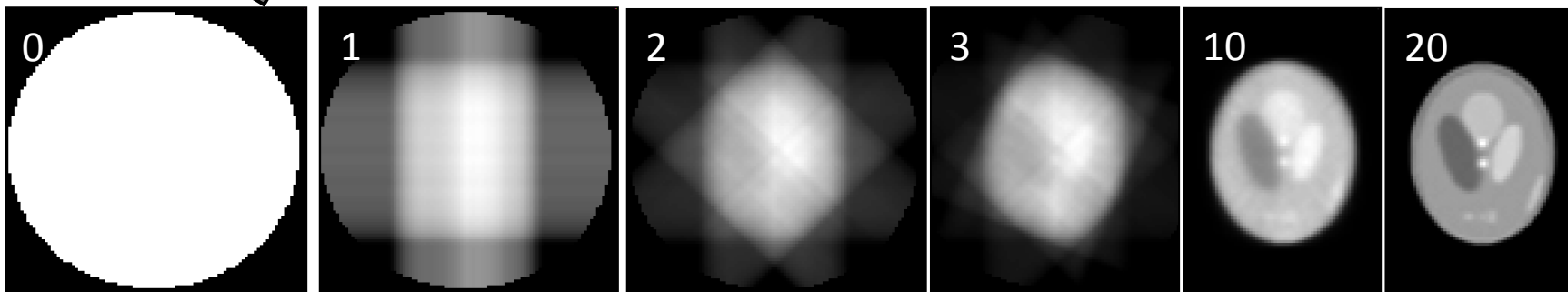
1 iteracija na M podsetih $\longrightarrow$ M x EM iteracij

40 projekcij (40 vrstic po kotu)

→ 2 projekciji na podset

→ 20 podsetov na iteracijo

Rekonstrukcija slik

Analitični FBP

- ✓ Enostavna in hitra izvedba (CST)
- ✓ Znanе lastnosti, dela predvidljivo
- ✗ Le za sisteme z detektorji na obroču
- ✗ Ne modelirajo statistike zajema slike
- ✗ Črtasti artefakti (omejeno št. proj.)
- ✗ Kompromis šum-ločljivost (filtriranje)

Algebraični ART

- ✓ Omogočajo modeliranje lastnosti procesa zajema in detekcije (A)
- ✓ Poljubna razporeditev detektorjev
- ✓ Poznani postopki reševanja (LS)
- ✗ Ne modelirajo statistike zajema slike

Verjetnostni EM

- ✓ Modelirajo statistiko nastanka in zajema slike
- ✓ Poljubna razporeditev detektorjev
- ✓ Omogočajo modeliranje lastnosti procesa zajema in detekcije (A)
- ✓ Podpora apriori znanju (MAP)
- ✓ Hitrejša izvedba (OSEM, 6x)
- ✗ Računsko zelo zahtevni
- ✗ Manj predvidljivi rezultati: vpliv šuma in konvergenca postopka

